

تحلیل جنگ رسانه‌ای جمهوری آذربایجان علیه جمهوری اسلامی ایران

رهبر طالعی حور^۱، مرتضی ابراهیمی^۲ و توحید موسوی^۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۱/۲۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۲/۲۰

چکیده

جنگ رسانه‌ای یکی از برجسته‌ترین جنبه‌های جنگ نرم و جنگ‌های مدرن در جهان کنونی به‌شمار می‌آید. استفاده از جنگ رسانه‌ای علیه جمهوری اسلامی ایران یکی از ویژگی‌های رسانه‌های جمهوری آذربایجان بعد از جنگ دوم قره‌باغ و پیروزی این کشور بوده که منجر به جنگ تمام عیار رسانه‌ای شده است. با توجه به پیوندهای تاریخی، دینی، فرهنگی و زبانی با جمهوری آذربایجان، موضع‌گیری و اتهام‌زنی‌های صریح سران و تبلیغات رسانه‌های این کشور با هدف ایران‌هراسی، اسلام‌گریزی و شیعه‌ستیزی وارد مرحله جدیدی شده تا جایی که ایران را به‌عنوان تهدید امنیتی برای افکار عمومی قلمداد می‌نمایند. هدف از این مقاله بررسی جنگ رسانه‌ای جمهوری آذربایجان علیه جمهوری اسلامی ایران بر اساس نظریه برجسته‌سازی می‌باشد. سؤال اصلی مقاله حاضر این است که جمهوری آذربایجان چه اهدافی را در جنگ رسانه‌ای علیه جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان یک قدرت منطقه‌ای دنبال می‌نماید. در پاسخ به سؤال پژوهش، فرضیه‌ای به این صورت طرح می‌گردد که جمهوری آذربایجان هم‌سو با اهداف دشمنان جمهوری اسلامی ایران مسئولیت بخشی از سناریوی‌های ضدایرانی را در قالب رسانه عهده‌دار شده و در تلاش است تا با جنگ و هیاهوی گسترده رسانه‌ای و روانی، اقتدار و محبوبیت جمهوری اسلامی ایران را در نزد افکار و اذهان عمومی مردم مسلمان آذربایجان و مناطق آذری‌نشین ایران خدشه‌دار و مسایل قوم‌گرایی و تجزیه‌طلبانه را تحریک و تهییج نموده و بحران آفرینی نمایند. این پژوهش از نوع توصیفی-تحلیلی بوده و از منابع کتابخانه‌ای و پویس اینترنتی برای جمع‌آوری داده‌ها استفاده شده است.

کلید واژه‌ها: جنگ رسانه‌ای، جمهوری آذربایجان، نظریه برجسته‌سازی، جمهوری اسلامی ایران.

استناد فارسی (شیوه‌ی APA، ویرایش ششم، ۲۰۱۰؛ شیوه‌ی APSA)

طالعی حور، رهبر؛ ابراهیمی، مرتضی؛ موسوی، توحید (بهار ۱۴۰۴). «تحلیل جنگ رسانه‌ای جمهوری آذربایجان علیه جمهوری اسلامی ایران». پژوهشنامه تاریخ، سیاست و رسانه، سال هشتم، شماره ۱، پیاپی ۲۹، صص ۱۷۶-۱۴۳.

^۱. دانشیار گروه علوم سیاسی، دانشگاه محقق اردبیلی (نویسنده مسئول)، اردبیل، ایران. ایمیل: R.talei@uma.ac.ir

^۲. دانشیار گروه علوم سیاسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران. ایمیل: ebrahimi@uma.ac.ir

^۳. دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات منطقه‌ای، گروه علوم سیاسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران. ایمیل: R.talei@uma.ac.ir
کپی‌رایت © ۲۰۱۰، ایسک (اندیشکده مطالعات راهبردی کریمه شیراز). این متن، مقاله‌ای برای دسترسی آزاد است که با توجه به استاندارد بین‌المللی CCA (Creative Commons Attribution) نسخه 4.0 توزیع شده است و به دیگران اجازه می‌دهد این اثر را با بازیگری کنند، آن را با دیگران به اشتراک بگذارند و مطالب را اقتباس کنند.

۱. مقدمه

امروزه جنگ‌ها به سه دسته سخت (صحنه نبرد و جنگ نظامی)، نیمه سخت (کودتا و ترور) و نرم تقسیم می‌شود. رسانه‌ها به‌عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارهای تولید فکر و اندیشه تبدیل شده‌اند. مجموعه‌ای از ویژگی‌ها و جذابیت‌های این ابزارهای جدید ارتباطی، سبب شده است تا سیاست‌گذاران حوزه‌های مختلف سیاسی، اقتصادی و فرهنگی برای دستیابی به اهداف خود، توسل به رسانه‌ها را در اولویت قرار دهند. به‌عبارتی، به رسانه‌ها نوعی نقش کارگزاری و منبعی برای تصمیم‌سازی و اندیشه‌آفرینی واگذار شده است. در این رهگذر سیاست‌گذاران با دامن زدن به انواع شگردها و شیوه‌های جریان‌سازی درصدد تأثیر بر نگرش و بینش و تسخیر اذهان و افکار عمومی برآمده‌اند. نکته حایز اهمیت آنکه طراحی و برنامه‌ریزی این فرآیند به گونه‌ای صورت می‌پذیرد که رسانه‌ها در بسیاری از مواقع بدون هیچ‌گونه پردازش و ارزیابی مخاطبان را به تصرف درمی‌آورند. رسانه وسیله‌ای برای انتقال پیام از فرستنده به گیرنده است. نقش رسانه‌ها در جنگ نرم تا آنجاست که به گمان گروهی، «جنگ نرم» همان «جنگ رسانه‌ای» است. با تأملی اندک درباره ماهیت و کارکردهای رسانه‌ها در دنیای نو، این حقیقت را می‌توان فهمید که رسانه‌ها مکمل سیاست و قدرند و قابل انفکاک از یکدیگر نیستند. رسانه‌های صوتی، تصویری و نوشتاری، بهترین راه برای تغییر ذهنیت‌ها و باورها و ارزش‌های یک ملتند.

جنگ رسانه‌ای^۱ از مهمترین ابزار جنگ نرم در جهانی که بنام عصر اطلاعات، عصر ارتباطات^۲، عصر حاکمیت جریان آزاد اطلاعات^۳، نام گذاری شده است، محسوب می‌شود. رسانه‌ها در این جنگ وسیله‌ای برای تسلط بر افکار، اراده و احساسات مردم به‌شمار می‌روند.

با گسترش فزاینده فناوری‌های نوین ارتباطی به‌ویژه در حوزه رسانه‌های دیداری، مجازی و ... قدرت‌های بزرگ از رسانه به‌عنوان بُرنده‌ترین ابزار تحمیل اراده خود بر دیگران استفاده می‌کنند. هم‌چنین آن‌ها برای بر هم زدن امنیت رقابتی خود به‌صورت گسترده از رسانه‌ها بهره می‌گیرند.

طی دهه اخیر به خصوص از پایان جنگ دوم قره باغ و پیروزی جمهوری آذربایجان، جنگ رسانه‌ای این کشور بر علیه جمهوری اسلامی ایران وارد فاز جدیدی شده و نمود بیشتری یافته است که با توجه به اهمیت و حساسیت موضوع، جنگ رسانه‌ای جمهوری آذربایجان علیه جمهوری اسلامی ایران به دلیل اشتراکات هویتی و فرهنگی دو کشور، می‌تواند زمینه‌ساز بروز چالش و تهدیداتی در حوزه‌های مختلف باشد که از سوی بازیگران فرامنطقه‌ای با نفوذ در این کشور طراحی و اجرا می‌شود. بنابراین هدف اصلی این پژوهش بررسی جنگ رسانه‌ای جمهوری آذربایجان علیه جمهوری اسلامی ایران بوده است. سؤال اصلی مقاله حاضر این است که جمهوری آذربایجان چه

^۱. Media War

^۲. Communication Age

^۳. Free Flow of Information

اهدافی را در جنگ رسانه‌ای علیه جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان یک قدرت منطقه‌ای دنبال می‌نماید. در پاسخ به سؤال پژوهش، فرضیه‌ای به این صورت طرح می‌گردد که جمهوری آذربایجان هم‌سو با اهداف دشمنان جمهوری اسلامی ایران مسئولیت بخشی از سناریوی‌های ضدایرانی را در قالب رسانه عهده‌دار شده و در تلاش است تا با جنگ و هیاهوی گسترده رسانه‌ای و روانی، اقتدار و محبوبیت جمهوری اسلامی ایران را در نزد افکار و اذهان عمومی مردم مسلمان آذربایجان و مناطق آذری نشین ایران خدشه دار و مسایل قومگرایی و تجزیه طلبانه را تحریک و تهییج نموده و بحران آفرینی نمایند.

سازماندهی پژوهش به این صورت خواهد بود که پس از پرداختن به چارچوب نظری، در بخش مهم مقاله به تحلیل جنگ رسانه‌ای جمهوری آذربایجان پرداخته خواهد شد.

۲. پیشینه پژوهش

امیری و کاظمی (۱۴۰۰)، در پژوهشی تحت عنوان «جمهوری آذربایجان در جنگ دوم قراباغ: اهداف و پیامدهای ژئوپلیتیکی با تأکید بر رویکردهای رسانه‌ای» به این موضوع اشاره داشته که جمهوری آذربایجان علاوه بر آزادسازی سرزمین‌های اشغال شده خود در خارج از قراباغ به دنبال دستیابی به اهداف توسعه طلبانه ژئواستراتژیک هم‌سو با علایق آنکارا و تل آویو بوده است. هر چند جمهوری آذربایجان به بخشی از اهداف خود رسید، اما بازی‌های ژئوپلیتیکی شکل گرفته پس از جنگ ۴۴ روزه هم‌سو با اهداف ترکیه و رژیم صهیونیستی ادامه دارد. این موضوع دورنمای صلح پایدار در منطقه قفقاز را دچار ابهام می‌سازد.

جوادی و همکاران (۱۳۹۳)، در پژوهشی تحت عنوان «بررسی علت‌های سردی روابط ایران و جمهوری آذربایجان» به تأثیرگذاری شش عنصر داخلی و خارجی از جمله پدیده قوم‌گرایی، فعالیت‌های دینی ایران در جمهوری آذربایجان، بحران قره باغ و رابطه ایران با ارمنستان، اختلاف نظر در تعیین رژیم حقوقی دریای خزر، نقش و نفوذ ترکیه، نفوذ اسرائیل در منطقه و روابط آن با جمهوری آذربایجان و سیاست‌ها و هدف‌های آمریکا در منطقه در روابط دو کشور ایران و جمهوری آذربایجان منجر به سردی روابط دو کشور شده است.

چابکی (۱۳۸۸)، در پژوهشی تحت عنوان «چالش‌های روابط ایران و جمهوری آذربایجان» با تبیین برداشت تهران- باکو نسبت به یکدیگر در چارچوب رهیافت سازه‌انگاری، عوامل سیاسی- اقتصادی تأثیرگذار بر روابط دو کشور را مورد بررسی قرار داده و چالش‌گر اصلی روابط تهران- باکو را، نگرش امنیتی دو کشور نسبت به یکدیگر عنوان می‌کند.

سلطانی‌نژاد و همکاران (۱۳۹۵)، در پژوهشی تحت عنوان «تکوین بخشی واگرایانه ترکیه در روابط ایران و جمهوری آذربایجان» هم‌سویی هویتی ترکیه با جمهوری آذربایجان و تضاد هویتی این قدرت فرامنطقه‌ای با ایران، محدودیت روابط ایران با جمهوری آذربایجان را سبب شده است و به دلیل گسترش روزافزون روابط جمهوری آذربایجان با ترکیه به نظر می‌رسد که این وضعیت تداوم یابد و نسبت به سال‌های قبل تغییر (بهبود روابط) ایجاد نشود.

کیانی و بیرانوند (۱۳۹۷)، در پژوهشی تحت عنوان «شناسایی عوامل هم‌گرایی و واگرایی در روابط ایران با جمهوری آذربایجان» نشان داده که اشتراکات تاریخی و فرهنگی، هم‌جواری و عوامل ژئوپلیتیک و برخورداری از دین و مذهب مشترک، عوامل هم‌گرایی ایران و آذربایجان و مناقشه دریای خزر، بحران قره‌باغ، حضور قدرت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای در آذربایجان و روابط نزدیک ایران با ارمنستان، تقویت پانترکیسم و ادعای آذربایجان بزرگ، عوامل واگرایی روابط بین دو کشور ایران و آذربایجان را تشکیل داده‌اند.

عباسی و موسوی (۱۳۹۲) در پژوهشی تحت عنوان «روابط جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان، بسترهای هم‌گرایی و زمینه‌های واگرایی» به این نتیجه رسیده‌اند که با وجود برخی فرصت‌ها برای ارتقای سطح روابط دو کشور، در عمل عوامل چالش‌زا محدودیت فراوری روابط تهران و باکو را افزایش داده است.

مروری بر پیشینه‌های پژوهش بیانگر این امر است که در خصوص جنگ رسانه‌ای جمهوری آذربایجان علیه جمهوری اسلامی ایران با وجود اهمیت زیاد آن، تاکنون پژوهشی انجام نشده که همین امر جنبه نوآوری این پژوهش خواهد بود.

۳. روش تحقیق

پژوهش حاضر از نوع کاربردی بوده و از نظر ماهیت و روش تحقیق توصیفی-تحلیلی است. گردآوری داده‌ها با اتکا به مطالعات کتابخانه‌ای و پویش‌های اینترنتی انجام شده است. این تحقیق رویکردی کیفی داشته و اطلاعات جمع‌آوری شده از دو وب سایت نزدیک به حاکمیت جمهوری آذربایجان رسانه یعنی دو وب سایت «Musavat» و «axar»، با استفاده از استدلال و تحلیل عقلایی به صورت کیفی و تفسیری مورد تحلیل قرار گرفته است.

۴. چارچوب نظری: نظریه‌ی برجسته‌سازی^۱

رسانه‌ها، به‌ویژه در اخبار و گزارش‌های خبری و برنامه‌های مستند، این قدرت را دارند که توجه عموم را به مجموعه‌ای از مسایل و موضوعات معین و محدود معطوف سازند و از مسایل و موضوعات دیگر چشم‌پوشی کنند. به این معنا که رسانه‌ها با برجسته ساختن بعضی از موضوع‌ها و رویدادها، بر آگاهی و اطلاعات مردم تأثیر می‌گذارند. گرچه نمی‌توانند تعیین کنند که مردم «چگونه» بیاندیشند، اما می‌توانند تعیین کنند که «درباره‌ی چه» بیاندیشند. فرآیند برجسته‌سازی از سه اولویت رسانه، اولویت عموم و اولویت سیاسی و رابطه‌ی بین این سه شکل می‌گیرد.

بر اساس این نظریه، رسانه‌ها در ارایه اخبار و اطلاعات خود، نوعی اولویت یا ارزش‌گذاری را در میان اطلاعات ارسالی و انتقالی‌شان قایل می‌شوند. رسانه‌ها از طریق این برجستگی، بر اطلاعات مردم اثر می‌گذارند. به‌عبارتی، رسانه‌ها نمی‌توانند تعیین کنند مخاطبان چگونه بیاندیشند، ولی می‌توانند تعیین کنند درباره چه بیاندیشند. «دونالد شاو»^۲ و «مکسول مک کومبز»^۳ شعارهایی را که کاندیداهای ریاست جمهوری آمریکا مطرح کرده بودند، تحلیل محتوا و نتایج نظرسنجی مردم را نیز تحلیل نکردند. آن‌ها به این نتیجه رسیدند که رسانه‌ها با بزرگ‌نمایی برخی موضوع‌ها و اولویت دادن به برخی از آن‌ها، بر اولویت‌های مردم اثر می‌گذارند. در این فرآیند اثرگذاری، رسانه‌ها در اصل با «زمینه‌چینی» به‌سوی جریان‌سازی و برنامه‌ریزی برای رسیدن به موفقیت از پیش تعیین‌شده طراحی می‌کنند.

کارکرد برجسته‌سازی رسانه‌ها را گرایش رسانه‌ها به اثر گذاشتن بر آن‌چه مردم درباره آن فکر خواهند کرد، یا آنچه مهم تلقی می‌کنند، توصیف کرده‌اند. نخستین پژوهش‌ها بیش‌تر به آثار آنچه بر حسب نگرش‌ها درباره آن فکر می‌شود، توجه داشتند.

تعریف «راجرز»^۴ و «دیرنیگ»^۵ از برجسته‌سازی چنین است:

«فراگردی که به واسطه آن، رسانه‌های جمعی اهمیت نسبی موضوع‌ها و اثرگذاری‌های گوناگون را به مخاطب منتقل می‌کنند.»

در این میان، «اولویت‌بندی»، فهرستی از موضوع‌ها و رویدادهایی است که در یک نقطه زمانی بر حسب سلسله مراتب تنظیم شده‌اند. «رویدادها»، وقایع معین و محدود به زمان و مکان تعریف شده است و «موضوع‌ها» رشته‌ای از رویدادهای مرتبط با هم هستند. شاید بتوان گفت که اولویت‌دهی اطلاعات و برنامه‌های تفریحی و سرگرم‌کننده در رسیدن به فرآیند جریان‌سازی،

^۱. Agend setting Theory

^۲. Donald Shaw

^۳. Max McCombs

^۴. Ragers

^۵. Dearing

مهم‌ترین نقش را در این زمینه ایفا می‌کند. همان‌گونه که گفته شد، جریان‌سازی فقط با اهداف منفی صورت نمی‌پذیرد، بلکه در بسیاری از مواقع، هدف از جریان‌سازی که از طریق اولویت‌دهی و برجسته کردن امور خاص انجام می‌شود، رسیدن به منافع ملی و هم‌خوان با ارزش‌های عمومی است. بدین ترتیب، این مقصود که در فرآیند برجسته‌سازی اطلاعات، تنها جریان‌سازی منفی مورد نظر است، نمی‌تواند به‌عنوان فرضی مسلّم استفاده شود.

«مک کوئیل»^۱، به‌طور کلی در زمینه برجسته‌سازی رسانه‌ها همین نظر را بیان می‌کند. البته مک کوئیل یادآوری می‌کند که فراگرد برجسته‌سازی، نه به یک اولویت، بلکه به سه اولویت متفاوت مربوط می‌شود. یک اولویت در گروه سیاسی یا دیگر گروه‌های صاحب منفعت جای می‌گیرد. دیگری اولویت رسانه‌هاست که ارزش‌های خبری و سلیقه‌های ملموس مخاطبان بر آن اثر می‌گذارد و به آن شکل می‌دهد و سرانجام، اولویت سوم از آن «همگان» است که تصور می‌شود، از رسانه‌ها اثر می‌پذیرد. راجرز و دیرینگ از میان سه اولویت، الگویی ساخته‌اند که در این شکل دیده می‌شود: از این شکل چنین برداشت می‌شود که فرضیه برجسته‌سازی مدعی است هرچه رسانه‌ها به مسئله یا رویدادی بیشتر اهمیت بدهند (اولویت رسانه‌ها)، همگان اهمیت بیشتری برای آن قابل می‌شوند (اولویت همگان) و هرچه برای همگان باارزش‌تر تلقی شود، سازمان‌ها و نهادهای گوناگون (سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، هنری و...) از آن به‌عنوان سیاستی در رسیدن به آرزوهای خود استفاده می‌کنند. در جریان‌سازی رسانه‌ای، برجسته کردن مفاهیم و افکار مورد نظر فرستنده پیام در موفقیت او اهمیت زیادی دارد (آذربخش، ۱۳۹۲).

برجسته‌سازی، شایع‌ترین روش مورد استفاده رسانه‌ها است. آنان در خصوص استفاده رسانه‌ها از این روش به نقل از «کورت لنگ»^۲ و «گلادیس انگل لنگ»^۳ از پیشگامان فرضیه برجسته‌سازی رسانه‌ای می‌نویسند:

«رسانه‌های جمعی توجه را به موضوعات خاص سوق می‌دهند. آن‌ها از چهره‌های سیاسی تصاویر عمومی می‌سازند. آن‌ها همواره موضوعاتی را مطرح می‌کنند که افکار عمومی ناگزیر باید درباره‌ی آن‌ها فکر کند. براون مدعی شده است که عملیات روانی یعنی گزینش برخی اخبار، اطلاعات و تصاویر و برجسته‌سازی و تکرار آن‌ها» (حسینی، ۱۳۸۸).

«برجسته‌سازی یعنی این اندیشه که رسانه‌های خبری با ارایه‌ی خبرها، موضوع‌هایی را که مردم درباره آن‌ها می‌اندیشند، تعیین می‌کنند» (شاگری، ۱۳۸۴: ۲۸).

^۱. McQuail

^۲. K. Lang

^۳. G. Lang

۵. اهداف جنگ رسانه‌ای جمهوری آذربایجان

اسلام‌گریزی، شیعه‌ستیزی و تحریف شیعه؛ نفرت پراکنی بر علیه ایران و ایران هراسی؛ ارایه الگویی از تلاش برای ایجاد تجمعات غیرقانونی و اغتشاش در مناطق آذری‌نشین ایران با تحریک مسایل قومیت‌گرا و تجزیه‌طلبانه؛ تلاش برای تخریب و سیاه‌نمایی بر علیه ارزش‌ها، مسئولین و حکومت جمهوری اسلامی ایران؛ حمایت و پشتیبانی از گروه‌های تجزیه‌طلب و قوم‌گرای ضد ایرانی؛ تبلیغات هدفمند ضدایرانی بر محور تجزیه‌ی ایران، تحریک قومیت‌گرایی و اختلاف قومی؛ تلاش برای کاهش ارتباط اتباع این کشور با ایران؛ تلاش برای تحریف و تغییر هویت‌های فرهنگی و تاریخی ایران در جمهوری آذربایجان؛ تلاش برای تضعیف پایگاه مردمی و نفوذ مذهبی ایران در قفقاز؛ سکولاریزه نمودن جامعه آذربایجان؛ پیشبرد اهداف غرب و صهیونیسم در منطقه قفقاز جنوبی؛ تضعیف جایگاه ژئوپولیتیک ایران در منطقه؛ از جمله اهداف جمهوری آذربایجان در جنگ رسانه‌ای علیه جمهوری اسلامی ایران است.

۶. تجزیه و تحلیل داده‌ها

رسانه‌های جمهوری آذربایجان با اولویت‌بندی و گزینش موضوعات، رویدادها و پدیده‌های مربوط به جمهوری اسلامی ایران به‌ویژه مناطق آذری‌نشین سعی می‌نمایند که در راستای اهداف آشکار و پنهان خود مورد بهره‌برداری و برجسته‌سازی قرار داده و ضمن تأثیرگذاری بر افکار عمومی، اقدام به جریان‌سازی نمایند. در این‌جا به تبیین و ارایه مصادیقی از جنگ رسانه‌ای جمهوری آذربایجان که طی چند سال اخیر از طریق رسانه‌های رسمی این کشور منتشر شده است می‌پردازیم.

۶-۱. وب سایت «Musavat.com»

از سال ۲۰۰۱ در اینترنت ظاهر و ابتدا نسخه الکترونیکی روزنامه «ینی مساوات» محسوب می‌شد. این روزنامه ارگان مطبوعاتی حزب ملی دموکراتیک «ینی مساوات» آذربایجان بود که علیه رژیم کمونیستی شوروی ایجاد شده بود. در دسامبر ۱۹۹۱، دو ماه پس از استقلال آذربایجان، به فعالیت‌های مخفیانه خود پایان داد و در دولت به ثبت رسید. گروه رسانه‌ای ینی مساوات به دلیل تیراژ، یکی از اصلی‌ترین نهادهای رسانه‌ای آذربایجان است. روزنامه و وبگاه خبری این روزنامه، وابسته به حزب «مساوات» به رهبری محمدامین رسول‌زاده (دارای رویکرد ضدایرانی و پانترکیستی) از قدیمی‌ترین حزب سیاسی جمهوری آذربایجان و از پرمخاطب‌ترین روزنامه‌های جمهوری آذربایجان و نزدیک به دولت این کشور که معمولاً مواضع و دیدگاه‌های رییس جمهور آذربایجان

را منعکس و به عنوان ابزار مطبوعاتی غیررسمی دولت این کشور عمل می‌نماید. بیان مصادیقی از این وب سایت:

عنوان خبر: جروزالم پست: «آذربایجانی‌ها می‌خواهند از بردگی ایران خلاص شوند و کشور آذربایجان جنوبی را ایجاد کنند».

«رژیم ایران نیروهای خارجی و البته اسرائیل را متهم به حمایت از اعتراضات آذربایجانی‌های قومی این کشور علیه حکومت می‌کند. در این مقاله آمده است که مرکز تنش کنونی ایران شهر تبریز است. حدود ۲۵ میلیون آذربایجانی قومی ساکن در این شهر که مرکز اداری استان آذربایجان شرقی است، خواهان فرار از بردگی ایران و ایجاد دولتی جداگانه به نام آذربایجان جنوبی هستند. اخیراً موج دیگری از اعتراضات علیه رژیم ایران در این شهر به وقوع پیوست. رژیم در ماه‌های اخیر تظاهرات را سرکوب و دستگیری‌های گسترده انجام داد. نیروهای امنیتی ایران از توسل به خشونت دریغ نکردند که در نتیجه ده‌ها ساکنان آن کشته شدند. لازم به ذکر است که این شهر ایران خونین است و برای رژیم اهمیت زیادی دارد. مقامات بیم آن دارند که اگر شهر و اطراف آن استقلال خود را اعلام کنند، سقوط رژیم را تسریع کند.»

تحلیل: جمهوری آذربایجان در حالی مدافع حقوق قومیت آذری در ایران و پیگیر بحث‌های تجزیه طلبانه است که خود در ایجاد فشار، سرکوب و محدودیت بر قومیت‌های موجود در کشورش از جمله تالشی‌ها و تات‌ها و ... اشتها دارد و آن‌ها را از دسترسی مشروع به برخی از آزادی‌های رسانه‌ای و فرهنگی و ... منع نموده و حتی سران آن‌ها را روانه زندان و اخراج از کشور نموده است. بیان صریح در خصوص تجزیه طلبی بر علیه تمامیت ایران توسط کشوری که خود در حوزه تمدنی ایران بوده است می‌تواند باعث بروز چالش‌های امنیتی بین این دو کشور همسایه شود.

عنوان خبر: «دانشجویی که می‌خواست از ایران برگردد، مورد توهین و دستگیری قرار گرفت».

«داوود صفروف که در ایران تحصیلات دینی می‌کرد، در حالی که تلاش می‌کرد به آذربایجان برگردد، خسته از بی‌عدالتی‌ها و رفتارهای غیرانسانی که در ایران با آن مواجه بود، توسط مرزبانان ایرانی بازداشت شد و از پاسگاه آزاد نشد. وی مجبور می‌شود در ایران بماند و برای پیوستن به سازمان تروریستی «حسینیون» تحت فشار قرار می‌گیرد. به گفته نزدیکان وی، داوود با توجه به اینکه در روند تحصیل مباحث سیاسی و درس‌های ضد آذربایجانی تبلیغ می‌شد و همچنین وضعیت اجتماعی دانش‌آموزان در وضعیت بدی قرار داشت، تمایلی به ادامه تحصیل در ایران نداشت و قصد بازگشت به آذربایجان را داشت. نهادهای مجری قانون در ایران داوود را برای پیوستن به سازمان «حسینیون» که به‌عنوان یک گروه مسلح غیرقانونی فعالیت می‌کند، تحت فشار قرار دادند. آن‌ها مجبور می‌شوند در ایران بمانند و از آنجا از طریق شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌های جمعی علیه آذربایجان فعالیت‌های مذهبی افراطی انجام دهند.»

تحلیل: ایجاد موج ایران هراسی و ارایه‌ی تصویری خشن از جامعه ایرانی و انقلاب اسلامی برای مخاطبان خود از جمله تاکتیک‌های رسانه‌ای این کشور بوده و ادامه دارد که در قالب خبر، میزگردها و نشست‌های رسمی و غیررسمی محافل این کشور دنبال می‌شود.

علی‌رغم این که جمهوری آذربایجان محدودیت و مجازات‌های شدیدی برای طلاب دینی فارغ‌التحصیل از حوزه‌های علمیه ایران از جمله زندان، بازداشت و شکنجه و ممنوعیت فعالیت در مساجد و محافل دینی قائل است و با این نوع عوام‌فریبی تنها به دنبال تخریب شخصیت و جایگاه طلاب این کشور و ممانعت از ادامه تحصیل سایر فعالان دینی در ایران بوده است.

عنوان خبر: «ساختمان شرکت خودروسازی در آذربایجان جنوبی به آتش کشیده شد».

«معترضان ساختمان یک شرکت خودروسازی در آذربایجان جنوبی را به آتش کشیدند. کانال تلگرامی «آزاد ایران» در این باره گزارش داد. بر اساس اطلاعات، دفتر شرکت ورشکسته خودروسازی «پیش‌تاز خودرو» شب گذشته در تاکستان استان قزوین توسط سهامداران ناراضی به آتش کشیده شد.»

تحلیل: تحریک و تهییج آذری‌های ایران علیه سایر اقوام از جمله فارس‌ها بهانه‌ای برای نقشه‌های تجزیه طلبانه خود می‌باشد. این نوع موضع‌گیری در راستای ایجاد اختلاف و تفرقه با سایر قومیت‌ها و ایجاد التهاب در فضای مناطق آذری‌نشین ایران و تحمیل هزینه برای حاکمیت ایران است که این نوع اخبار بارها از سوی رسانه این کشور به خصوص در ماجرای روزنامه ایران در سال ۱۳۸۵ به وضوح نمایان شد.

عنوان خبر: «حزب آذربایجان جنوبی جدید چگونه فعالیت‌های خود را سازماندهی خواهد

کرد؟»

«هدف اصلی حزب حمایت از مردم ما در جنوب آذربایجان است. حزب جمهوری آذربایجان جنوبی (ACP) جدید برای مبارزه آزادی ترکان آذربایجان جنوبی تأسیس شد.»

تحلیل: ایجاد ساختار و سازمان‌های تحت عنوان آذربایجان جنوبی از سوی جمهوری آذربایجان و ارایه برنامه‌ها و عملیاتی نمودن آن از سوی این تشکله‌ها با هدف دامن زدن به اختلافات قومیتی و تجزیه‌طلبی در ایران صورت می‌گیرد. این نوع رفتارهای عوامل اصلی و حاکمیت جمهوری آذربایجان باعث سردی و اعتماد در روابط متقابل دو کشور می‌شود. برخی از این سازمان‌ها با سرویس‌های اطلاعاتی برخی از کشورهای منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای نیز همکاری داشته و مورد حمایت قرار می‌گیرند.

عنوان خبر: موضوع آذربایجان جنوبی مورد توجه اسرائیل است.

«۳۲ نماینده پارلمان اسرائیل در خصوص آذربایجان جنوبی به وزارت امور خارجه این کشور مراجعه کردند. کانال تلگرامی «آذربایجان جنوبی» در این باره گزارش داد. بر اساس اطلاعات، نمایندگان پارلمان اسرائیل - کنست با ارسال درخواستی به وزارت امور خارجه خواستار حمایت بین‌المللی از جنبش استقلال آذربایجان جنوبی شدند. آن‌ها از وزارت امور خارجه اسرائیل خواستند تا به تقویت اقدامات سرکوبگرانه تهران علیه مخالفان ایران و آذربایجانی‌های جنوبی توجه کند. تاکید شده است که رژیم در حال اجرای سیاست نسل‌کشی فرهنگی، محدود کردن حقوق آذربایجانی‌ها برای تحصیل و انتقال میراث خود، آموزش زبان آذربایجانی و حتی ثبت نام فرزندانشان است.»

تحلیل: نقش آفرینی و حمایت‌های همه جانبه رژیم صهیونیستی در دامن زدن و اختلاف افکنی قومیتی در ایران به‌وضوح آشکار است و همواره از این موضوع در راستای مقابله با انقلاب اسلامی بهره می‌گیرند. همکاری مشترک رژیم صهیونیستی با حاکمیت آذربایجان و قلمداد نمودن ایران به‌عنوان تهدید مشترک برای موجودیت آن‌ها و پیگیری اقدامات تحریک‌آمیز قومیتی جمهوری آذربایجان با هم‌دستی این رژیم می‌تواند حسن هم‌جواری دو کشور را در هاله‌ای از ابهام فرو برد.

عنوان خبر: شورای ملی دولتی آذربایجان جنوبی تأسیس شد.

«نشست شورای ملی کشوری آذربایجان جنوبی (NSC) برگزار شد. عضو شورای مرکزی کشورهای مستقل مشترک المنافع، در این نشست نمایندگانی از آمریکا، استرالیا، کانادا، ترکیه، جمهوری آذربایجان و کشورهای مختلف اروپایی حضور داشتند. در این جلسه بیش از ۱۵ عضو شورای مرکزی متشکل از فعالان سیاسی و ملی فعال در آذربایجان جنوبی خواهند بود. آن‌ها فعالیت‌های این نهاد را به‌عنوان شاخه داخلی شورای ملی دولت آذربایجان جنوبی هماهنگ خواهند کرد. در نشست آتی شورای ملی کشوری آذربایجان جنوبی، برنامه عملیاتی، نقشه راه این سازمان تعیین و کمیته‌ها و کمیسیون‌های کاری در زمینه‌های مربوطه تشکیل می‌شود.»

تحلیل: جمهوری آذربایجان برای تسریع و هدفمند نمودن برنامه‌های تجزیه‌طلبانه هم‌پیمانان خود به‌دنبال ائتلاف با کشورهای است که با موجودیت جمهوری اسلامی ایران مشکل دارند تا با هم‌سو نمودن این کشورها از قدرت چانه‌زنی و تأثیرگذاری و همراه‌سازی بین‌المللی آن‌ها استفاده نماید.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

۲-۶. وب سایت axar (آخار)

از رسانه‌های تابلودار ویژه تحرکات ضدایرانی که با حمایت مستقیم دولت جمهوری آذربایجان و مراکز امنیتی این کشور دایر و فعالیت می‌نماید و طی سال‌های اخیر با برجسته‌سازی و اقداماتی در نشر و ترویج محتوای موهوم نقش مهمی در تجزیه‌طلبی داشته است.

Pişeverini "satqın", Milli Hökumeti "xəyanət" sayanlar...

Ana sahifə - Kült

Səhifələri göstərin:

Onların nöqtəyi-nəzərindən, Pişeveri azadlıqsevər fəaliyyətinə görə 16 ilə yaxın Rza şah diktatorunun həbsxanasında həbsdə olsa da, Azərbaycan xalqı onu öz nümayəndəsi seçsə də, satqındır.

Bəsməyaraq ki, o Rza şah hökumətinin 20 il qədər bir il ərzində Azərbaycanın inkişaf yolunda xidmətlər göstərmişdir. Bu fəaliyyətləri ilə görmədən gəlirlər. Nəhayət Pişeveri azadlıq yolunda və düşüncəsində mövqeyini və fədakarlığını göstərir, kəməsinə oldurtdır.

İran həbsxanasında saxlanılan siyasi məhbus Yurus Məhərrəbovun 21. Azad (12 dekabr) Hərəkatının idarəsinə ilə bağlı müraciət yayıb.

Kult.az həmin müraciəti təqdim edir:

Fars və mərkəzi cərəyanlar Rza şah Azərbaycan Milli Hökumətinin qurumasını vətəni xəyanət nümunəsi, hakim Pişeverini isə satqın hesab edir. Çünki hakimi nəğara və sirenləri xalq arasında həyqinlər, kitablarda, jurnallarda, qəzetlərdə yazılır və məktəblərdə

عنوان خبر: کسانی که پیشه‌وری را «خائن» و حکومت ملی را «خیانت» می‌دانند ...

«گرایش‌های فارس و میانه‌رو هنوز تشکیل حکومت ملی آذربایجان را مصداق خیانت می‌دانند و پیشه‌وری را خائن می‌دانند. از نظر آن‌ها پیشه‌وری با وجود این که مردم آذربایجان او را به‌عنوان نماینده خود انتخاب کردند، با وجود این که به دلیل فعالیت‌های آزادی‌خواهانه قریب به ۱۰ سال در زندان رضا شاه دیکتاتور در زندان بود، خائن است. پیشه‌وری در راه و اندیشه آزادی مقاومت و از خود گذشتگی نشان می‌دهد و خائنه کشته می‌شود ... به گفته‌ی آن‌ها بزرگ‌ترین گناه جعفر پیشه‌ور این بود که ابتدا آذربایجان را از ایران جدا کرد و سپس با خودمختاری آذربایجان موافقت کرد. دریافت کمک از اتحاد جماهیر شوروی گاهی به‌عنوان جنایت پیشه‌ور معرفی می‌شود. از نظر آن‌ها فرقی نمی‌کند که در یک کشور چقدر تبعیض علیه یک ملیت خاص صورت می‌گیرد، ملت محکوم چقدر توسط ملت حاکم تحقیر می‌شود، حقوق اولیه خود را سلب می‌کند یا هویت خود را تهدید می‌کند. هیچ اعتراضی نباید باشد: آنها باید از ظلم و تبعیض مستمر رژیم برای حفظ تمامیت ایران اطاعت کنند.»

تحلیل: جمهوری آذربایجان برای پیشبرد اهداف قوم‌گرایی و تجزیه‌طلبانه خود نیاز به تحریف تاریخ و شخصیت‌سازی دارد تا مخاطبان خود را برای پیشبرد برنامه‌های خود اقناع و جنبه‌ی رسمی ببخشد.

در این راستا استفاده از افرادی که دارای دیدگاه‌های پانترکیستی بوده بیشتر مورد تأکید قرار می‌گیرند. این رسانه در تلاش برای مقایسه پیشه‌وری و رژیم ظالم پهلوی درصدد توجیه برنامه‌های قوم‌گرایی خود می‌باشد در صورتی که هر دو این افراد و افکار آنان در نزد ملت ایران که همواره حامی تمامیت ارضی ایران هستند، خیانتکار به‌شمار می‌آیند.

Bayrağımızın Eynalı dağındaki rəsmi silindi

Ana səhifə » Gündəm

FA FA FA FA

Təbrizin Eynalı dağının qayalarına həkk edilən böyük ölçülü Azərbaycan bayrağının rəsmi silinib.

Axar.az xəbər verir ki, bu barədə SEPAH-a bağlı sosial media kanalları məlumat yayıb.

Məlumatda bunun "xalqın müraciətləri və tələbləri" əsasında bələdiyyə işçiləri tərəfindən həyata keçirildiyi iddia edilib.

Azərbaycan və azərbaycanlılara qarşı qərəzli mövqeyi ilə tanınan "Azəriha" saytı və ona məxsus Telegram kanalı bu barədə paylaşdığı materialda Azərbaycan mediasını ittiham edib və guya İranda separatizmi dəstəkləyən təbliğat apardığını yazıb.

Qeyd edək ki, Azərbaycan mediası yalnız İran Telegram kanalları və yerli mediasına istinadla material yayır.

Təbrizdə divarlara Bütöv Azərbaycan posterləri vuruldu

Ana səhifə » Planet

FA FA FA FA

Dekabrın 11-i və 12-də 21 Azar Hərəkatı - Cənubi Azərbaycan Milli Hökumətinin qurulmasının ildönümü ilə bağlı təbliğat aksiyaları davam edib.

Axar.az xəbər verir ki, bu barədə yerli milli fəalılar məlumat yayıblar.

Təbrizin küçələrinin divarlarına və içiməli yollara yapışdırılan posterlərdə "21 Azar Bütöv Azərbaycandan Türkünə gedən yoldur" şüarı yazılıb.

Təşəbbüsçülər bildiriblər ki, məqsədləri Azərbaycanın bütövləşməsi, İranın başqa bölgələrində yaşayan türklərlə birlikdə vahid Türkünə dövləti və ittifaqı yaratmaqdır.

عنوان خبر: «تصویر پرچم ما در کوه عینالی حذف شد».

«تصویر حک شده پرچم بزرگ آذربایجان بر صخره‌های کوه عینالی تبریز حذف شد. شبکه‌های اجتماعی وابسته به سپاه اطلاعاتی را در این باره منتشر کردند. در این اطلاعات ادعا شده بود که این کار توسط کارکنان شهرداری و بر اساس «تقاضا و مطالبات مردمی» صورت گرفته است. رسانه‌های آذربایجانی را متهم کرده و نوشته که گویا به ترویج تجزیه‌طلبی در ایران می‌پردازد.»

تحلیل: استفاده از نمادها، پوستر، شعارنویسی، فراخوان و ایجاد پرچم جعلی از جمله خصوصیات بارز رسانه‌ها و تشکل‌های تجزیه‌طلبی در جمهوری آذربایجان است. انجام فعالیت‌های تبلیغی، عملیات روانی و فراقتنی‌های رسانه‌ای در طی ۱۵ سال اخیر توسط برخی از عوامل فریب خورده صورت می‌گیرد و این نوع فعالیت‌ها را در راستای دلگرمی خود و توسعه و ترویج موفق آمیز برنامه‌های تجزیه‌طلبی خود به‌نمایش می‌گذارند.

ایران rejimini türk qorxusu bürüdü: həbslər artır

Ana səhifə » Qündən

İran hakimiyyəti İndi elə bir vəziyyətə çatıb ki, ancaq öz iqtidarı qorumaq üçün çalışır.

Bu sözləri **Akar.az**-a güneyli milli fəali İbrahim Mühacir İranda şəhər bir neçə ayda milli fəalları kütləvi şəkildə həbsinə münasibət bildirərək deyib.

Onun sözlərinə görə, hökumət öz iqtidarına kimi təhlükə hesab edirsə, onu neytrallaşdırmağa çalışır.

İranda say eləbən ilə üstün olan Azərbaycan türklərinin hüquqlarının hər zaman pozulduğunu deyən fəali bildirib ki, insanlarımız bu haqların bərpası üçün mübarizə aparır.

"Yüz ilə yaxındır ki, İranda yaşayan Azərbaycan türkləri öz haqlarından məhrumdur; ana dilində təhsil almaqları yasaqdır, mediasının olmasına icazə verilmir, mədəniyyətləri qorunmur, tarixi abidələri dağıdılır. Ərk kimi tarixi bir abidəni məscid tikmək adı ilə dinamit qoyub partladır dağıdılar. Bütün bunlar isə narazılıq doğurur. Hakimiyyət türklərin güclənəcəyindən ehtiyat edir".

عنوان خبر: «ترس از ترک‌ها گریبان رژیم ایران را گرفته است: دستگیری‌ها در حال

افزایش است».

«مقامات ایران اکنون به چنین وضعیتی رسیده‌اند که فقط برای حفظ قدرت خود تلاش می‌کنند. این سخنان را فعال ملی جنوب، در اظهار نظر درباره‌ی دستگیری دسته جمعی فعالان ملی در ایران در چند ماه اخیر گفت، اگر حکومت آن را تهدیدی برای قدرت خود بداند، سعی می‌کند آن را خنثی کند. حقوق ترک‌های آذربایجانی که از نظر عددی در ایران برتر هستند همیشه پایمال می‌شود، مردم ما برای احیای این حقوق مبارزه می‌کنند. ترک‌های آذربایجانی مقیم ایران نزدیک به صد سال است که از حقوق خود محروم شده‌اند و ...»

تحلیل: ایجاد رعب و وحشت از ایران و بزرگنمایی آن در فضای رسانه‌ای و برجسته‌سازی

برخورد با عوامل تجزیه‌طلب را چنان پوشش می‌دهند که بتوانند افکار عمومی مناطق آذری‌نشین ایران را جریحه‌دار و بر علیه حکومت تحریک و بشورانند.

دولت آذربایجان در حالی این ادعا را می‌نماید که همواره طی چند سال اخیر اقدام به محبوس نمودن هزاران نفر از فعالان و سران سیاسی و مذهبی از قومیت‌های مختلف نموده به‌نحوی که مورد اعتراض مجامع بین‌المللی قرار گرفته است. برگزاری دادگاه‌های نمایشی با جرایم تحمیلی و ساختگی و عدم حق دفاع از سوی متهمان از جمله موارد نقض قانون در جمهوری آذربایجان است.

Türkmenlere qarşı plan: bölgənin etnik tərkibi dəyişdirilir

Ana səhifə - Siyasət

Belucistanda yaşayan etnik belucaların köçürüldüyünü bildiriblər.

Foallar bununla bağlı sosial mediada kampaniya başladib. hakimiyyətin türkmenləri ata-baba yurdlarından qovmaq planları barədə paylaşımılar ediblər.

Məlumatə görə, SERAFH-ni kəşfiyyat bölməsinin amakdaşları kampaniyanın genişlənməsi üçün sosial media kanallarını bağlayıb.

Qeyd edək ki, bundan əvvəl Ağ qala şəhərinin keçmiş fərməndarı İlyas Hivəli hakimiyyətin bu istiqamətdəki planını ifşa etdiyinə görə işdən çıxarılıb.

O, türkmenlərin tarixi torpaqlarında etnik tərkibin dəyişdirilməsi üçün Ağ qala və ətrafında 800 hektar ərazinin qeyri-türkmenlərə satılması, çox sayda şəhərciklərin salınması barədə ifşəedici məlumatlar yaymışdı.

İranda türkmenlərin kompakt yaşadığı Türkmenəşhəra bölgəsinin etnik tərkibinin dəyişdirilməsi üçün əraziyə belucilərin köçürülməsi prosesi başlayıb.

Axar.az xəbər verir ki, bu barədə türkmen foalları məlumat yayıblar.

Onlar Ağ qala şəhəri və ətraf bölgələrində yeni şəhərciklərin salındığını, buraya sığınan və

عنوان خبر: «طرح علیه ترکمن‌ها: ترکیب قومی منطقه تغییر می‌کند».

«به‌منظور تغییر ترکیب قومیتی منطقه ترکمن صحرا که ترکمن‌ها در ایران به‌صورت فشرده زندگی می‌کنند، روند انتقال بلوچ‌ها به این منطقه آغاز شده است. فعالان در این زمینه کمپینی را در شبکه‌های اجتماعی راه‌اندازی کردند و در مورد برنامه‌های دولت برای بیرون راندن ترکمن‌ها از خانه‌های آبا و اجدادی خود به اشتراک گذاشتند. فرماندار سابق شهرستان آق قلا به دلیل افشای برنامه دولت در این راستا برکنار شد و ...»

تحلیل: تحریک قومیت‌های ترک زبان جامعه ایرانی و تشویق و تهییج آنان برای رویارویی مسلحانه در کنار فعالیت‌های رسانه‌ای و تبلیغی با جمهوری اسلامی ایران از جمله اهداف رسانه‌ای آذربایجان می‌باشد.

با توجه به اینکه برخی از گروهک‌های تجزیه طلب توسط دشمنان انقلاب اسلامی تجهیز و تسلیح شده و دست به اقدامات تروریستی مسلحانه می‌نمایند بنابراین بانیان قوم‌گرایی نیز در رویای مبارزه مسلحانه به‌جای تبلیغی هستند و انتشار این تصویر گویای این مطلب می‌باشد.

Təbriz səmasında "Traktor" bayrağı dalğalandı - Video

Ana səhifə - İdman

Şərqi Azərbaycanın iki yamac paraşütçüsü - Həşim Rəşidi və Rəşid Pürəbbas Azərbaycanın məşhur futbol komandası "Traktor"un bayrağını göyə qaldırıblar.

Axar.az xəbər verir ki, bu barədə yerli sosial media kanallarında paylaşım edilib.

Yamac paraşütçüləri Təbrizin şimal-şərqində, Şibil bölgəsində yerləşən Təkalı dağı üzərindən başlatdıqları uçuş "Traktor" fan klubu tərəfindən qeydə alınıb.

"Traktor"çular bunun son vaxtlar İran Futbol Federasiyasının Təbriz klubuna qarşı təzyiqləri və cəza tədbirlərinə cavab, həmçinin, komandaya mənəvi dəstək məqsədilə həyata keçirdiyini bildiriblər.

عنوان خبر: پرچم «تراکتور» در آسمان تبریز به اهتزاز درآمد.

«دو چتر باز آذربایجان شرقی - پرچم تیم معروف فوتبال آذربایجان تراکتور را به آسمان بردند. بازیکنان تراکتورسازی این اقدام را در واکنش به فشارها و اقدامات تنبیهی اخیر فدراسیون فوتبال ایران علیه باشگاه تبریزی و همچنین حمایت معنوی از این تیم انجام دادند.»

تحلیل: رسانه‌های حامی تجزیه طلبی فعال در جمهوری آذربایجان در استفاده از ظرفیت تیم محبوب آذری زبان همواره سوء استفاده نموده و احساسات پاک حامیان این تیم را در راستای قوم گرایی و تجزیه طلبی تعریف می نمایند. اهتزاز نمادها و شعارهای انحرافی توسط عده ای فریب خورده باعث استفاده از این ظرفیت اجتماعی به نفع اهداف خود بوده تا شاید بتوانند این موج هیجانی ورزشی را به نفع امیال خود مصادره نمایند در صورتی که تمامی تیم های فوتبال در کشور و دنیا هواداران و طرفداران خاص خود را دارند.

Əmininin ailəsinin ölkədən çıxışına qadağa qoyuldu

Ana səhifə - Pərişat

2022-ci ilin 16 sentyabrında məcburi hicab daşımadığına görə Təhranda əlaqə polisi tərəfindən öldürülən Məhsə Əmininin ailəsinin ölkədən çıxışına qadağa qoyulub.

Axar.az xəbər verir ki, bu barədə əiləyə yaxın şəxslər məlumat yayıb.

Bildirilib ki, Əmininin valideynləri Təhranın İmam Xomeyni həyəti İmamından Fransaya uçuşmaq

istədikiarı vəsi pasportları alıb və onları çıxışına qadağa qoyulduğıu bildirilib.

Altı Avropa Birliyinin Məhsə Əminiyə verdiyi "Saxarov adına 2023-cü ilin "Fikir azadlığı" mükafatını almaq üçün Fransaya dəvət edilib.

Xəbərdəki ki, Məhsə Əmini ötür 11 sentyabrın 13-də İranın əlaqə polisi tərəfindən saxlanıldıqdan bir müddət sonra komaya düşüb, ardınca isə vəfat edib. Onun ölümündən sonra İranda aylarla davam edən aksiyalar başlayıb.

عنوان خبر: خانواده امینی ممنوع الخروج شدند.

«خانواده مهسا امینی که در ۲۵ شهریور ۱۳۹۱ توسط پلیس اخلاق در تهران کشته شد، ممنوع الخروج شدند. این خانواده برای دریافت جایزه ۲۰۲۳ «آزادی اندیشه» به نام ساخاروف که از سوی اتحادیه اروپا به مهسا امینی اعطا شد، به فرانسه دعوت شدند.»

تحلیل: این رسانه با برجسته‌سازی موضوع فوت خانم امینی به دلیل وابستگی قومیتی به هم‌وطنان اکراد و به‌بهانه اغتشاشات سال ۱۴۰۱، به دنبال شعله‌ور نمودن آتش اغتشاشات و اعتراضات محل نظم و امنیت عمومی در مناطق آذری نشین ایران هستند تا بتواند مخاطبان آذری زبان خود را نسبت به تبعیض و جنایت فارس‌ها بر سایر اقوام، غائله‌سازی و بحران‌آفرینی نمایند.

BƏT-in hesabatı: İranda etirazçılara qarşı cinsi təcavüz...

Ana sahifə - Planet

FA FA FA FA

Beynəlxalq Əfv Təşkilatının 2022-ci ilin sentyabr ayından İranda başlayan etiraz aksiyaları zamanı hakimiyyətin nümayişçilərə qarşı repressiyaları, həbsxanalarda zorakılıq faktlarını əks etdirən hesabatı dərc olunub.

Axar.az xəbər verir ki, 12 kişi, 26 qadın və 7 yeniyetmənin etirazlarının yer aldığı hesabat 155 səhifədən ibarətdir.

Burada həbs, işgəncə ilə yanaşı, məhbusların həbsxana və təcridxanalarda hökumət məmurları tərəfindən cinsi zorakılığa məruz qaldıqlarını əks etdirən çox sayda faktlar qeyd edilib, onların saxta etirafı məcbur edildiyindən söz açılıb.

Zərərcəkəntər SEPƏH, "Bəsic" üzvləri, təhlükəsizlik məmurları, xüsusi təyinatlı polis əməkdaşları tərəfindən zorakılığa məruz qaldıqlarını deyiblər.

Bununla yanaşı, məhkumlara psixotrop dərmanlar verilib, lənəti məlum olmayan iynələr vurulduğu, elektrik cəriyəsi verilib, saxta etiraf almaq üçün günlərlə ac və susuz saxlanıldığı qeyd edilib.

Tehran rejimi güneyli fəalları təqib və həbs edir - Hesabat

Ana sahifə - Planet

FA FA FA FA

Bələdiyyə Məclislər Təşkilatının Milli Azadlıqının 16-cı forumunda Güney Azərbaycanından olan milli-mədəni fəalları həbsi barədə hesabat təqdim edilib.

Axar.az xəbər verir ki, bu barədə Azərbaycan İnsan Haqları Cəmiyyəti (İHC) məlumat yayıb.

Cəmiyyətin nümayəndəsi Məhəmməd Seyfi forumda çıxış edərək, İran hökumətinin qeyri-fərs

məclislərə qarşı ayrı-seçkilik siyasətlərindən danışılıb.

"İran təhlükəsizlik sistemi davamlı olaraq milli birlikdən uzaqlaşdırma siyasətini gücləndirərək Güney Azərbaycanlı fəalları təqib və həbs edir".

Seyfi hazırda İran həbsxanalarında saxlanılan fəallar barədə məlumat verib, onların həbsinin qanunsuz və hüquqi əsas olmadan həyata keçirilən özbəcisi hərəkət adlandırılıb.

Hesabatda İran həbsxanalarında saxlanılan milli fəalları azadlığa buraxılması istənilib.

عنوان خبر: گزارش سازمان بین المللی کار: آزار و اذیت جنسی معترضان در ایران و آزار و

اذیت و دستگیری فعالان جنوبی توسط رژیم تهران

«سازمان عفو بین الملل گزارشی از سرکوب تظاهرکنندگان و خشونت در زندان‌ها در جریان اعتراضات آغاز شده در ایران در سپتامبر ۲۰۲۲ منتشر کرده است. این گزارش شامل اعترافات ۱۲ مرد، ۲۶ زن و ۷ نوجوان در ۱۵۵ صفحه است. در این‌جا علاوه بر دستگیری و شکنجه، حقایق متعددی که نشان می‌دهد زندانیان در زندان‌ها و بازداشتگاه‌ها از سوی مقامات دولتی مورد خشونت جنسی قرار گرفته‌اند، ذکر شده و گفته می‌شود که آنها مجبور به اعترافات دروغین شده‌اند.»

تحلیل: در حالی حاکمیت آذربایجان مدعی حمایت از حقوق زندانیان در ایران می‌باشد که زندانیان کشورش را از حداقل حقوق و آزادی محروم نموده و به بهانه‌های واهی و تنها به جرم آزادی‌خواهی دینی و سیاسی از جمله نگهداری موادمخدر، سلاح و جاسوسی به نفع ایران چندین سال است که در این کشور گرفتار و محبوس هستند.

این رسانه با بزرگ‌نمایی و برجسته نمودن موضوع ارسال گزارش به سازمان‌های بین‌المللی و ادعای حقوق بشری به دنبال افزایش اعتراضات میدانی و خیابانی قومگرایان بر علیه منافع ملی ج.ا.ایران و مشغول سازی کشور هستند.

Azərbaycanlı uşaq, axır ki, "Baycan" adı aldı

Azərbaycanlı - KULT

İki ay davam edən mübarizə və məhkəmə prosesindən sonra təbrizi valideynlər oğullarına "Baycan" adını kimsə sənəd almada təslif olublar.

Kult.az xəbər verir ki, bu barədə Baycanın atası Ramin Cəbraili məlumat verib.

O, Şərqi Azərbaycan əyalətinin Qeydliyyət İdarəsinin türk mənşəli adı sənəd verməkdən imtina etməsindən sonra məhkəməyə müraciət etdiyini yazıb.

Cəbraili uzun məhkəmə prosesindən sonra oğluna verdiyi adı görə kimsə sənəd verilməsi barədə qarar qərarlılığını bildirib.

Qeyd edək ki, ölkənin Qeydliyyət İdarəsinin azərbaycanlı uşaqlara türk adlarına görə kimsə vərəqəsi verməməsi bu adların təsdiq edilməsə, İran adları siyahısında olmaması ilə əlaqələndirilir. Qeydliyyət İdarəsinə görə, siyahıda olmayan adlar sənədi ad hesab olmur və uşaq kimsə əs ziddiyyət təşkil edir.

عنوان خبر: بالاخره اسم بچه آذربایجانی «بایجان» بود.

«والدین تبریزی پس از دو ماه کشمکش و پیگیری قضایی موفق شدند برای پسرشان شناسنامه‌ای به نام «بایجان» بگیرند.

تحلیل: با توجه به این که جمهوری آذربایجان هر چه در تاریخ دارد بخشی از حوزه تمدنی ایران است و این مسأله همواره به چالش برای آذربایجان از لحاظ هویتی و ملت‌سازی می‌باشد. با انتشار این نوع خبر تأکید می‌شود که بیشترین اسامی نوزادان در این کشور مربوط به اسامی اهل بیت علیهم‌السلام و پیامبران علیهم‌السلام است و جامعه و مردم ایرانی الاصل آذربایجان همواره در سیطره فرهنگی ایرانی و اسلامی است.»

خامنه‌ینین ölümüne hazırlıq – Varis seçimi gedir

Ana sahifa - Gündem

İran Ekspertler Meclisi Əli Xameneinin ölümündən sonrakı dövr üçün varis seçmək istiqamətində gizli fəaliyyət göstərir.

Axar.az xəbər verir ki, bunu meclisin üzvü Möhsün Məhəmməd Ərakü deyib.

O, «varisə bağlı seçiminin gizli şəkildə aparılmasını onun həyatına qarşı sui-qəsd təhlükəsi ilə əlaqələndirib»

Qeyd edək ki, bundan əvvəl Ekspertlər Meclisinin digər üzvü Rəhimi Təvəkköl də oxşar fikrə əsaslanaraq, rəhbərlik üçün növbərdə tutulan şəxslər barədə yalnız Əli Xameneinin özü ilə məsləhətləşmələr aparıldığını söyləyib.

عنوان خبر: مقدمات فوت خامنه‌ای [مدظله‌العالی] - انتخاب جانشین در حال انجام است.

«مجلس خبرگان ایران مخفیانه برای انتخاب جانشینی برای علی خامنه‌ای پس از مرگ وی تلاش می‌کند. یکی از اعضای مجمع در این باره گفت: او انتخاب مخفیانه وارث را به تهدید به سوءقصد به جان او مرتبط دانست.»

تحلیل: با توجه به مواضع صریح و قاطع رهبر انقلاب اسلامی ^{مدظله‌العالی} در حمایت از جمهوری آذربایجان از ابتدای تشکیل دولت تا جنگ‌های اول و دوم قره باغ، ولی هم‌چنان توجه رسانه‌ها و نگاه حاکمیت این کشور به رهبر انقلاب اسلامی ^{مدظله‌العالی} با تأسی از اربابان ضددینی و سیاسی این کشور و حامیان‌شان، بدبینانه و غرض ورزانه می‌باشد.

Təbrizə düşmənçilik bu sahədə də özünü göstərir

Ana sahifa - Gündem

Tabriz İranin böyük şəhərləri arasında kənci kəristilərin ən azı səfər etdiyi şəhərlərdən birinə çevrilib.

Axar.az xəbər verir ki, bunu Tabriz Universitetinin Coğrafiya və Şəhərsalma fakültəsinin müəllimi İsmət bənzir Əliyev deyib.

Tabrizin düşmən düşməni olmasına ətrafda deyən Heydər bənzir İsmət sahədə özünü göstərir.

"Hər cür əhəmiyyətli və unikal tarixi obyektlərə malik qədim Tabriz şəhərinin Təhəran, Məşhəd, İsfahan və Səzə şəhərlərindən pəri qalması, düşmənlər tərəfindən xüsusi diqqət üçün qədim ən sonuncu yer olması faktı göstərir ki, bu sahədə iş aparılmıyır". - Heydərli bildirib.

Qeyd edək ki, İranın aparıcı tarixi irsini şirəkətli hökumətə bağlı əlaqədar qurumlar idarəetmə və rəhbərlikdə Təhəran, Şəzə, İsfahan, Məşhəd, Yazd, Kəşan və bəzə şəhərlərdən ibarət olaraq, Tabrizə yer vermirlər.

عنوان خبر: خصومت با تبریز در این زمینه هم خودش را نشان می‌دهد.

«در میان شهرهای بزرگ ایران، تبریز به یکی از کم بازدیدترین شهرها از سوی گردشگران خارجی تبدیل شده است. عدم کار لازم در حوزه گردشگری و عدم ارتقای فرصت‌های گردشگری تبریز را علت آن دانست. شرکت‌های معتبر گردشگری ایران و موسسات مرتبط دولتی، تبریز را بر خلاف تهران، شیراز، اصفهان، مشهد، یزد، کاشان و سایر شهرها در کاتالوگ‌ها و نشریات تبلیغاتی خود قرار نمی‌دهند.»

تحلیل: رسانه‌های آذربایجان با توسل به هرگونه اخباری از مناطق آذری‌نشین ایران که می‌تواند ظرفیتی برای تولید نارضایتی و ضدیت با ایران داشته باشد دریغ نمی‌کنند و همواره بر وجود تبعیض و جنایت سیستمی بر علیه آذری‌ها تأکید دارند تا بتوانند به زعم خود حکومت را تضعیف و قومگرایی را تقویت نمایند.

Məcburi hicab qaydalarını pozan 45 iş yeri bağlandı

Ana sahifə - Planet

Son bir ay ərzində İranın Gilan əyalətində məcburi hicab qaydalarının pozulmasına və musiqi səshəndirilməsinə görə 45 qadın sarayı və restoranın fəaliyyətini qadağa qoyulub.

Akar.az xəbər verir ki, bu barədə əyalətin polis idarəsi məlumat yayıb.

Məlumatda daha 137 iş yerinə xəbərdarlıq edilibki, hicab qaydalarını pozarlara xidmət göstərəcəkləri təqdirdə fəaliyyətlərinin qadağan ediləcəyi bildirilib.

Qeyd edək ki, cən ildə İranın müxtəlif bölgələrində eyni ittihamla 3 minə yaxın iş yeri bağlandı.

عنوان خبر: ۴۵ محل کار متخلف از حجاب اجباری تعطیل شد.

«طی یک ماه گذشته، ۴۵ تالار عروسی و رستوران در استان گیلان به دلیل نقض قوانین حجاب اجباری و پخش موسیقی ممنوع اعلام شده است.»

تحلیل: این رسانه با برجسته‌سازی حجاب اجباری برای بانوان ایرانی به‌نوعی تز روشنفکری در جمهوری آذربایجان را به‌نمایش می‌گذارد در حالی که هرگونه پوشش اسلامی در مدارس و ادارات این کشور ممنوع بوده و این موضوع توسط دولت سکولار آذربایجان و برخی از کشورها به قانون رسمی کشور تبدیل شده است.

İranda edamların sayı rekord həddə qalxdı

Ana sahifə - Planet

2023-cü ilin 11 ayı ərzində İranın müxtəlif şəhərlərində 707 məhkum edam edilib.

Akar.az xəbər verir ki, bu barədə İran İstisna Həqqlər Təşkilatı məlumat yayıb.

Bildirilib ki, İran-İDQMAS arasında müharibə başlayandan sonra İranda edam edilənlərin sayı daha da artdı. Təqrib 64 gün ərzində 170 məhkumun edam hökmü həyata keçirilib.

Cən ilin 11 ayı ərzində icra edilən edamlar son 8 ildə rekord kimi qeydə alınıb.

Bununla bağlı Avropa Birliyi (AB) bəyanat yayaraq, İran hökumətinin ammalı "dərşəli və qeyri-insani dəvranı" iddialarında, bu cürdən edamları dayandırmadıq tələb edib.

AB-nin bəyanətində etiraz aksiyalarına qopulduqları üçün son günlər edam edilənlərin bir neçəsinin adları çəkilib. Tehran hakimiyyətinin son 3 həftə ərzində 11 əyalət məhkumu dər ağacdən asdığı bildirilib.

عنوان خبر: تعداد اعدام‌ها در ایران به رکورد بالایی رسید.

«طی ۱۱ ماه سال ۲۰۲۳، ۷۰۷ محکوم در شهرهای مختلف ایران اعدام شدند. گزارش‌ها حاکی از آن است که پس از آغاز جنگ اسرائیل و حماس، تعداد اعدام شدگان در ایران افزایش یافته است. در همین راستا اتحادیه اروپا با صدور بیانیه‌ای اقدام حکومت ایران را «رفتار وحشتناک و غیرانسانی» خواند و خواستار توقف اعدام این کشور شد. در بیانیه اتحادیه اروپا، اسامی تعدادی از اعدام‌شدگان در روزهای اخیر به دلیل پیوستن به تظاهرات مطرح شد و مقامات تهران در ۳ هفته گذشته ۱۱ زندانی سیاسی را به دار آویختند.»

تحلیل: برجسته‌سازی موضوع اعدام در ایران بدون بیان دلایل آن از جمله جرایم ضدانسانی، قصاص و ... به منظور وحشت آفرینی نسبت به ایران بوده تا بتواند با تنویر افکار و اذهان عمومی در راستای اهداف تجزیه‌طلبانه خود هدایت نمایند و بین جامعه و حکومت فاصله ایجاد نمایند.

"Hüseyniyyun" terror təşkilatının başçısı mükafatlandırıldı

Azərbaycan - Gündəm

Azərbaycana qarşı davamlı təhdidlər yağdırən "Hüseyniyyun" terror təşkilatının rəhbəri Tohid İbrahimbəyli İran rəsmiləri tərəfindən mükafatlandırılıb.

Axar.az xəbər verir ki, bu barədə erməniparast siyasi qorxıçı Ehsan Məvahləddin X hesabında video paylaşılıb.

Məlumatla görə, Tohid İbrahimbəyli göstərdiyi "xidmətlərə" görə İranın hərbi rəsmiləri və digər

xadimlərinin mükafatına layiq görülüb.

"Bəzic" qüvvələrinin komandanı, "Azərbaycanı Hüseyniyyun" İslam Müqavimət Hərəkatının başçısı Tohid İbrahimini mükafatla təltif edib" - deyir o yazıb.

عنوان خبر: رئیس سازمان تروریستی «حسینیون» جایزه گرفت.

«توحید ابراهیم بیلی، رئیس سازمان تروریستی «حسینیون» که مدام آذربایجان را تهدید می‌کند، توسط مقامات ایرانی جایزه گرفت. وی به پاس «خدماتش» جایزه مقامات نظامی و روحانیون ایران را دریافت کرد.»

تحلیل: جمهوری آذربایجان به دلیل داشتن همکاری و منافع مشترک با بازیگران ضدجبهه مقاومت به خصوص رژیم صهیونیستی، این گروه مبارز اسلامی را تهدیدی برای آذربایجان قلمداد می‌نماید. در صورتی که این کشور در جنگ دوم قره باغ اقدام به استفاده از گروه‌های سلفی تکفیری بهره‌گرفته است.

[Get yours -> Click here](#)

Azərbaycan Demokratiya və İnkişaf Mərkəzi yaradıldı

www.scribd.com - 2022/04/04

Yeni yaradılan qurumun Mərkəzi Sərəfə İsvəçdə nəşr olunan "Tribun" jurnalının baş redaktoru Əlirza Əndəbil, gəncləri İsmayıl Cəmil, rəsədarı fəalılar Aylar Çarçığı, Ayaz İbadi, Ümür Rədimov, Turan Muxəmməd, Qəzəl Rəsul.

Azərbaycan Demokratiya və İnkişaf Mərkəzinin əməkdaşları İsveçdə mühacirətdə yaşayan keçmiş siyasi məhbus və mədəni fəal Dünən Rəfiyevlərdə.

«فعالان ملی- فرهنگی آذربایجان جنوبی مقیم خارج از کشور مرکز دموکراسی و توسعه آذربایجان را ایجاد کردند. سخنگوی مرکز دموکراسی و توسعه آذربایجان جنوبی که به تازگی فعالیت خود را آغاز کرده گفت، به نظر ما سیاست و مسائل اجتماعی در ایران از هم جدا نیستند.

یکی از خلأ‌های اصلی جنبش‌های سیاسی این بود که به مشکلات اجتماعی و روزمره گروه‌ها و هویت‌های فردی مختلف که در ایران وجود دارد، توجه کافی نداشتند. حقوق کودکان، زنان، معلولان، کارگران، مسائل زیست محیطی، مشکلات مستمری بگیران و ...»

تحلیل: با توجه به ناامیدی و عاجز ماندن اتاق فکر قومگرایان تجزیه‌طلب در جمهوری آذربایجان و حامیان آن‌ها در بسط و گسترش تجزیه‌طلبی در مناطق آذری نشین با تأکید بر زبان و محوریت زبان در تحریک مسایل قوم‌گرایی و جذب هوادار، در این راستا برای تقویت این موضوع درصدد بهره‌گیری از سایر مسایل و چالش‌های موجود در مناطق آذری نشین ایران هستند تا شاید بتوانند برای تعمیق مسایل قوم‌گرایی موثر واقع شوند. مداخله در امور داخلی جمهوری اسلامی ایران و طرح ادعاهای بی‌اساس درباره وضعیت آذری‌های غیور جمهوری اسلامی ایران است.

Ara satufa = *Quercus*

Bu sözün **Akafaz**-a Güney Azərbaycan İstiqal Partiyasının sədri Səlim İsmətli Azərbaycan Milli vətənlərinin xalq Məclisçilərinin konfransında iştirak etməsinə müraciət

Onun sözlөрүнә görә, fәkrlәt uçuşu Azərbaycandan olan nümayәndәlәrin iştirakı vacib mäsәlәdir.

Xalq Məclətlərini bündən bürsək beynəlxalq tədbirlərində Azərbaycanı olan tariximiz, səsi, həyatımızla partiyaqlarını qəsbilər. Cəmiyyəti vətəndaş, dövlət qəbul etmişlər və özlük Xalq Məclətlərini dövlət Azərbaycanca həq kəf qəstəklənilir, ağırlıq necə oluk ki, Azərbaycan parənətlərindən ağırlıqları deputatları tapdı, qəbul və öz tədbirlərində dənərdə birlər. Buntlar dövlət məclətlərini dəqiq bilməyən səsiylər məlumatlılıqlarından istifadə edənlər olmalı ol tələffüzləri qəbul oluk. Onları aldadıblar ki, Əzizlər, Amerika qəbul edir, dünya qəbul edir, saban irlə dövlətlərini rəhbər buntlar olacaq. Bu təqəllatı görürük, bəzində Cəmiyyətlər İstəyirlər ki, Azərbaycanı millət vəkilləri də tədbirlərində gəldi. Əs bəqədər ətləklər istəyirlər ki, Azərbaycan da onları yarmışdır. Həqiqətin sağlamlıq əmində Xalq Məclətlərini mənəblər, imkanı, icmalatlılıqlarında da qəbul gəstərlər. Bu sorlu, xalq Məclətlərini Azərbaycanı millət vəkilləri də bilməyirlər, bilməyirlər qəsbilər, xəq nuyvətlə deyil. Buntlar sərsə, indiki dövlət, dənərdə ətləkləri ətləklər qəsbilər, bilməyirlər.

عنوان خبر: نمایندگان مجلس آذربایجان فریب خوردند و به آنجا برده شدند.

«مجاهدین خلق همواره به طرق مختلف سعی در جذب آذربایجانی‌ها به سمت خود داشته‌اند. آن‌ها در ازای دریافت پول از ناآگاهی و ضعف اراده مردم برای انجام چنین اقداماتی سوء استفاده می‌کنند. رئیس حزب استقلال آذربایجان جنوبی، هنگام اظهار نظر درباره شرکت نمایندگان مجلس آذربایجان در کنفرانس مجاهدین خلق، گفته است مجاهدین خلق در رویدادهای بین‌المللی قبلی خود از افراد شناخته شده آذربایجان و حتی احزاب مخالف دعوت کرده‌اند. هیچ‌کس از مجاهدین خلق در آذربایجان جنوبی حمایت نمی‌کند، اما چگونه است که آنها به راحتی می‌توانند نمایندگان پارلمان آذربایجان را پیدا کنند، با آن‌ها تماس بگیرند و آن‌ها را مجبور به سخنرانی در مراسم خود کنند؟ آن‌ها می‌توانند از ناآگاهی مردمی که دقیقاً مسائل جنوب را نمی‌دانند سوء استفاده کرده و آن‌ها را به سمت خود بکشانند. وی با مقایسه مجاهدین خلق با سازمان تروریستی حزب ... خاطر نشان کرد: نباید اجازه مانور دادن به آن‌ها در جمهوری آذربایجان داد. آن‌ها سعی خواهند کرد نیروهای تروریستی را در آذربایجان مستقر کنند. مقامات دولتی و نهادهای امنیتی آذربایجان نباید اجازه دهند نیروهایی مانند مجاهدین خلق در آذربایجان لانه ایجاد کنند. هیچ فرقی بین نیروهای رژیم ملا و آن‌ها نیست. فقط در پوشش و بیان تفاوت وجود دارد، اما فکر همان است، به ادعای آن‌ها آذربایجان سرزمین تاریخی ایران است. مجاهد خلق همان «حسینیون» است.»

تحلیل: ارتباط سران پانتر کیسم با گروهک جنایتکار منافقین برای افزایش همکاری و مشارکت

در اقدامات ضدایرانی در چند سال گذشته نقل محافل خبری شده است. دلخوش نمودن قوم‌گرایان به استفاده از ظرفیت این گروهک منفور در نزد ملت ایران، سرابی است که تجزیه‌طلبان دنبال می‌نمایند. هم‌چنین تشبیه ماهیت این گروهک تروریستی با حزب الله و حسین‌یون که در خط مقدم مقابله با رژیم صهیونیستی و تکفیر قرار دارند گویای تفکر اتاق فکر تجزیه‌طلبانی بوده که در جهت اهداف و منافع دشمن از جمله صهیونیسم و یانترک‌کسم تلاش می‌نمایند.

İsrail səfirliyinə hücumla bağlı yeni mühüm məlumat

Ana səhifə » Gündəm

Xəbər verdiyimiz kimi İsrailin Azərbaycandakı səfirliyinin binasına terror hücumuna cəhd edən yoxa çıxarılan edilib. Bu artıq üçüncü dəfə cəhddir.

Mövcud HOMAS-İsrail gərginliyinin davamı ehtiyatlı bir zamanda hadisənin anasında İranın planını ehtimalı artırı İranla danışıqların getdiyi, prezidentlərin yenidən görüşdüylü bir vaxtda bu olay suallar doğurur.

Xatırladaq ki MOUZE Telegram kanalı hadisə ilə bağlı maraqlı versiya səsləndirib. Kanat bildirib ki, Azərbaycanın İrandakı səfirliyinə silahlı hücum edənəin soyadı Hüseynzadə idi. Öeyd edilib ki, İsrailin Bakıdakı səfirliyinə silahlı hücumu planlaşdırıran kişinin də soyadı Hüseynzadədir.

"Bu, təsadüf deyil. Hər iki terrorun "Hüseyniyyun" qruplaşması ilə əlaqəsi var" – MOUZE bildirib.

Xatırladaq ki, "Hüseyniyyun" terror təşkilatı kimi tanınır.

Maraqlıdır, bu terror cəhdən sonra baş luta düşürmü? İran, ona bağlı terror təşkilatları niyə mənzil İsrailin Bakıdakı səfirliyini hədəf götürür?

Axar.az xəbər verir ki, politoloq Qərib Hüseynli Götürmə az-a açıqlamasında, İran-Azərbaycan münasibətlərinin heç vaxt əvvəlki kimi olmayacağıın bildirir.

Çöhrəqanlı Bakıdakı sui-qəsdədən yazdı: Sonuna az qalıb!

Ana səhifə » Gündəm

Güney Azərbaycan Milli Oyanış Hərəkatının lideri Mahmudəli Çöhrəqanlı millət vəkili Fazil Mustafa haqqında paylaşım edib.

Axar.az xəbər verir ki, o, bu haqda Twitter hesabında yazıb.

"Ayağından və çiyindən yaralanan millət vəkiliimiz tez-tez İran rejiminə qarşı çıxışları ilə gündəmdə idi. O, son günlərdə də İranın "Hüseyniyyun" terror təşkilatı tərəfindən təhdid olunmuşdu. Sonuna az qalıb İran-fars rejimi!" -

Fazil Mustafaya hücumdan önce Orxan nə yazmışdı?

Ana səhifə » Gündəm

Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti Milli Məclisin üzvü Fazil Mustafaya qarşı silahlı hücumun terror təşkilatı rəsmi qəbildə olan etdi. İndi əsas sual bu terrorun təşkilatçısının kimlər olduğu, arxasında hansı orqanın dayandığıdır. Bu sualın dəqiq cavabını hüquq-mühafizə orqanları verəcək, lakin bütün izlərin İranla gedib çıxacağı məsələsi də şübhədən yayınmır.

Və bu suala cavab atəngi bu əhəmiyyətli dərəcə güclənir.

Birincisi, hücumun edildiyi vaxtdır:

İkincisi, hədəf seçilən gəncin kimliyidir.

Nə baş verir?

Azərbaycanın İsraildəki səfirliyi, nəhayət açılır. Qarabağ münasibətlərinin mövcud olduğu maddədə rəsmi bəllə məntz, İranı qıcıqlandırmamaq üçün bu qərarı təxirə salırdı. 44 günlük müharibədən sonra artıq məsələ aktuallaşırdı, xüsusilə İranın emmənperəst siyasətini açıq müstəviyə keçirməsi Azərbaycanın bu addımının tezliyənəsinə səbəb olan amildir. Güənən Azərbaycan karıcı işlər naziri Ceyhun Bayramov səfirliyin açılması mərasimində iştirak etmək məqsədilə İsrailə səfər etdi. Bu qərar Azərbaycanın müstəqil siyasətiniin tərkib hissəsidir və dördüncü bir ölkə bizim fəarsisə öbə ilə münasibətlərimizlə qarşı birləz.

عنوان خبر: اطلاعات جدید مهم در مورد حمله به سفارت اسرائیل.

«فردی که قصد حمله تروریستی به ساختمان سفارت اسرائیل در آذربایجان را داشت خلع سلاح شد. این دومین تلاش از این دست است. با ادامه تنش فعلی حماس و اسرائیل، احتمال اینکه ایران پشت این حادثه باشد افزایش می‌یابد. افرادی که هنگام حمله به سفارت اسرائیل دستگیر شدند از اعضای سازمان تروریستی «حسینون» وابسته به آژانس ایرانی در کشورمان هستند.»

تحلیل: متهم‌سازی ایران به فعالیت‌های تروریستی بر علیه شریک راهبردی جمهوری آذربایجان یعنی رژیم صهیونیستی از چهره‌های تندرو و شناخته شده تجزیه‌طلبی و تطهیر چهره این رژیم ضداسلامی توسط رسانه‌های آذربایجان که بعد از پیروزی در جنگ دوم قره باغ بروز و ظهور بیشتری داشته است. سناریوسازی دروغین جمهوری آذربایجان هم به نفع وجهه رژیم در این کشور و هم برای تخریب جایگاه ایران در بین مردم مسلمان آذربایجان در راستای شیعه‌ستیزی و ایران هراسی است.

خانم براندا شیفر نویسنده آمریکایی - صهیونیستی از طرف رژیم صهیونیستی ماموریت دارد تا ایران را با استفاده از شکاف‌های قومیتی و طرح تاریخ ساختگی، به‌ویژه آرمان‌های جدایی طلبانه در میان آذری زبان‌ها، تجزیه کند.

تبدیل جمهوری آذربایجان به لانه تجزیه‌طلبان و تربیون دادن به آن‌ها در رسانه‌های رسمی و غیررسمی خلاف تعهدات بین دو کشور بوده است. مشارکت جمهوری آذربایجان و رژیم در ترور دانشمند هسته‌ای و پرواز پهپادهای جاسوسی به کشورمان هرگز از یادها فراموش نخواهد شد.

DAK Iran prezidentine məktub ünvanlayacaq

Ana səhifə - Söndür

Bu gün Dünya Azərbaycanlıları Konqresinin növbəti konfransı keçirilib.

DAK mətbuat şöhrətindən **AXAR.az**-a daxil olan məlumatlara görə, ictimai-siyasi qurumların və müxtəlif araşdırma mərkəzləri məsuliyyətlərini, aydınlıqni iştirak etdiyi konfransa DAK-ın qarargahında gerçəkləşib. "Günəy Azərbaycanında milli haqlar uğrunda mübarizə: son durum" mövzusunda həsr olunmuş tədbiri giriş sözü ilə DAK həmsədrı Sabir Rüstəmxanlı açib.

İstanbulda məlum terror hadisəsi qurbanlarının xatirəsinin sayğı duruşu ilə yad edilməsindən sonra Sabir Rüstəmxanlı mövzu ətrafında geniş məruzə edib. Hazırkı franda siyasi vəziyyətin cəhətlərini şərh edən natiq bu kontekstdə Güney Azərbaycan milli azadlıq hərəkatının istiqamət məccasından və inkişaf təzahurlərindən bəhs edib.

عنوان خبر: WAC نامه‌ای به رئیس جمهور ایران ارسال خواهد کرد.

«صابر رستم خانلی، رئیس مشترک WAC، رویدادی را با موضوع «مبارزه برای حقوق ملی در آذربایجان جنوبی: آخرین وضعیت» افتتاح کرد. وی با اشاره به شرایط سیاسی کنونی ایران، به جهت‌گیری و توسعه نهضت آزادی‌بخش ملی آذربایجان جنوبی در این زمینه پرداخت.»

تحلیل: نگرانی جدی از گسست‌های اجتماعی و نافرمانی‌های مدنی در جمهوری آذربایجان وجود دارد. ضمن این که به دلیل نسل‌کشی فرهنگی اقلیت‌ها، شکنجه رهبران و روشنفکران آن‌ها بویژه اقلیت‌های تالشی، لزگی، آوار، اودین و تات، اقلیت‌های این کشور به دنبال فرصتی برای رهایی از این نسل‌کشی سیستماتیک هستند.

عنوان خبر: حمله تروریستی کرمان توسط خود ایران انجام شد - ادعای جنجالی

«اطلاعاتی به گوش می‌رسد که انفجاری که در کرمان رخ داده توسط گروهی در حکومت ایران انجام شده است. زیرا ادعاهای مختلفی از سوی رژیم فعلی در خصوص حادثه مطرح شد. روزنامه نگار و مفسر سیاسی جنوبی اظهار داشته که اگر به وقایع قبل و بعد از حادثه نگاه کنیم، لحظات مشکوک زیادی نمایان می‌شود. چرا مقامات ایرانی چند روز قبل از حمله اعلام کردند که بیمارستان هایشان به حالت آماده باش درآمدند؟ در محل حادثه یک هفته صدقه بلاعوض تقسیم کردند و در آنجا به فقرا اطعام کردند. اسرائیل با کشتن و ارباب غیرنظامیان در ایران چه چیزی به دست می‌آورد؟ یا اینکه هدف آمریکا از ارتکاب چنین حادثه خونینی مشخص نیست. تنها طرف ذینفع در این حمله خود رژیم تهران است. ترور سیاست اوست و از آن برای منافع خود استفاده می‌کند. به گفته وی، مردم ایران بارها شاهد دخالت رژیم در چنین حوادثی بوده‌اند و...»

تحلیل: برخورد دوگانه جمهوری آذربایجان با واقعه تروریستی کرمان، که هم به صورت رسمی آن را محکوم و هم با انتشار محتوا و برجسته نمودن این واقعه، طوری خبرسازی و وانمود می‌نماید که ایران که خود تروریست و تروریست‌پرور است صورت گرفته و ایران به دنبال دشمن‌تراشی است. متأسفانه جمهوری آذربایجان در حادثه تروریستی حرم شاهچراغ که تبعه کشورش نیز در آن مشارکت داشت سکوت اختیار نمود. برخلاف محدودیت و سلب آزادی در فعالیت تشیع، شاهد رشد روزافزون و آزادی عمل در گروه‌های سلفی و تکفیری در این کشور هستیم که می‌تواند تهدیدی برای کشورهای هم‌جوار باشد. تصور جمهوری آذربایجان این است که شیعیان به عنوان قدرت نرم و پایگاهی به نفع انقلاب اسلامی می‌باشند.

Şerqin ölüm məleyi Xomeyni bu cür öldü

Ana sahifə - Kült

3 iyun İran inqilabının banisi İslam Respublikasının ilk rəhbəri Ruhullah Xomeyninin ölümü gündür

KULTUR xəbər verir ki, Ruhullah Mustafayi Musəvi Xomeyni 1902-ci il sentyabrın 24-də İranın indiki Mərkəzi əyalətinin Xomeyn şəhərində dünyaya gəlib.

Uşaq yaşlarından dini mədrəsələrdə ərəb dili və ədəbiyyatı, məntiq, fiqh, üsul və başqa elmləri

öyrənən Xomeyni 1919-cu ildə Ərak Elmiyyə Mədrəsəsinə qəbul olunub. Burada bir müddət təhsil alan Xomeyni sonra Qum şəhərində Elmiyyə Mədrəsəsinə daxil olub.

O, 1956-cı ildə əyalət, vilayət cəmiyyətlərinin qurulması və şahın qəbul etdiyi 6 maddəlik mütərəqqi qanunun qüvvəyə minməsi ilə şah ocağına mübarizəyə başlayıb.

Xomeyni böyük mülkədar və feodalları mənafeini qorumaq üçün hakimiyyətin 1961-ci ildə torpaq islahatları aparmaması, eləcə də torpaqların kəndlilərə verilməsini qeyri-İslami hərəkət adlandıraraq, xalqı bu islahata qarşı çıxmağa səsləyib. Bu təşəbbüsü ilə iyunun 5-də radikal mollapərəstlərlə hakimiyyət arasında qanlı qarşıdurmalara səbəb olan Xomeyni həbs edilərək Teherandakı Eynəbad hərbi həbsxanasına aparılıb.

عنوان خبر: اینگونه بود که خمینی [رحمت الله علیه] فرشته مرگ مشرق زمین درگذشت.

«امام خمینی، بنیانگذار انقلاب ایران، اولین رهبر جمهوری اسلامی و ... پس از انقلاب ایران در سال ۱۳۵۸ به تهران بازگشت، گفت که هیچ علاقه‌ای به قدرت ندارم، اما در مدت کوتاهی با حمایت ملاهای تندرو، مذهبی‌ها و مردم عادی به قدرت رسید و به مقامی دست یافت. وی همه سازمان‌ها و افراد سیاسی که در پیروزی انقلاب نقش داشتند و همچنین آیت ا... کاظم شریعتمداری که جان او را نجات داد سرکوب می‌کند. خمینی که قدرت خود را در خطر می‌بیند و به دنبال راه‌هایی برای خاموش کردن مخالفان سیاسی می‌گردد، از همان روزهای اول نظریه «صدور انقلاب اسلامی» را مطرح می‌کند و اهمیت گسترش انقلاب اسلامی در سراسر جهان به ویژه در میانه را بیان می‌کند. شرق اولین هدف برای اجرای این نظریه عراق است. خمینی با شعار «راه بیت المقدس از کربلا می‌گذرد» زمینه مداخله سیاسی و حمله نظامی به عراق را فراهم می‌کند. قبل از شروع جنگ ایران و عراق، دولت عراق بارها حقایق را ارائه و به سازمان ملل در مورد نقض مرزهای کشور توسط نیروهای ایرانی و حملات متعدد به پاسگاه‌های مرزی شکایت کرد. با شروع جنگ بین دو کشور، خمینی از شور و هیجان عمومی و شرایط ایجاد شده در جنگ استفاده کرد و تمامی رقبای خود را در داخل کشور به سرعت حذف کرد. در آن سال‌ها و چند روز پس از پایان جنگ، هزاران تن از فعالان سیاسی به دستور مستقیم خمینی اعدام شدند. آمار رسمی تعداد اعدام‌ها را ۴۰۰۰ نفر اعلام می‌کند، اما آمارهای غیررسمی این تعداد را ده‌ها هزار نفر می‌دانند. روح الله خمینی که بارها درخواست‌های دولت عراق برای صلح را رد کرده بود در طول جنگ ۸ ساله مجبور به پذیرش قطعنامه ۵۹۸ سازمان ملل شد و به قول خودش زهر را بنوشد زیرا منابع مادی و انسانی کشور تمام شده بود. پس از آن، خمینی که ضربه سختی خورد و اعتبار قبلی خود را از دست داد، بیمار شد. وی در شب ۱۲ خرداد ۱۳۶۷ در بیمارستانی که به دلیل سرطان معده تحت معالجه بود درگذشت. حتی پس از مرگ خمینی نیز، تئوری «صدور انقلاب اسلامی» او توسط مقامات، به‌ویژه بخش رادیکال ادامه می‌یابد. با به قدرت رسیدن خمینی، جنگ‌های خونین و درگیری‌های داخلی در خاورمیانه آغاز شد. از آنجا که این درگیری‌ها هنوز ادامه دارد، بسیاری خمینی را فرشته مرگ خاورمیانه نامیده‌اند.»

تحلیل: تخریب جایگاه شیعیان و رهبران و گروه‌های مبارز شیعی و پرورش یافته در مکتب انقلاب اسلامی، همواره تهدیدی برای موجودیت و بقای حکومت‌های استکباری، استبدادی و نژادپرست بوده است. همواره یاد و نام امام خمینی ^{رحمت‌الله‌علیه} به‌عنوان بزرگ مرد تاریخ اسلام از جایگاه و محبوبیت مناسبی در بین جمعیت مسلمان آذربایجان برخوردار است. این موضوع باعث نگرانی حاکمیت جمهوری آذربایجان شده و با تحریف و زیرسؤال بردن تاریخ شکل‌گیری انقلاب اسلامی و رهبری امام راحل دست به اهانت و اتهام زنی‌ها بر علیه شخصیت بی‌نظیر امام راحل می‌نماید. مقابله با الگوگیری مردم این کشور از آرمان‌های انقلاب اسلامی بخشی از اهداف رسانه‌ای جمهوری آذربایجان می‌باشد. ایران از چندین سال پیش برای اتباع جمهوری آذربایجان لغو روادید نموده ولی دولت این کشور سفر اتباع خود را به بهانه‌های واهی به حالت تعلیق درآورده است.

۷. نتیجه‌گیری

جنگ رسانه‌ای یکی از جنبه‌های جنگ نرم و روش جدید جنگ‌های بین‌المللی است. با نگاه کلی به انقلاب‌های سیاسی سال‌های اخیر می‌توان نتیجه گرفت که نظام سلطه با تکیه بر جنگ نرم و ابزار رسانه، ابتدا افکار و اذهان مردم کشورهای هدف را تحت تاثیر قرار داده سپس با مشروعیت‌زدایی از حکومت و ایجاد بی‌ثباتی و هرج و مرج، قدرت سیاسی موجود را به‌نفع خود تغییر داده‌اند که کم‌هزینه و آسان بودن به‌کارگیری این نوع جنگ موجب شده واحدهای سیاسی در نظام بین‌الملل به استفاده از این نوع جنگ گرایش پیدا کنند.

جمهوری آذربایجان به‌عنوان دومین کشور شیعی در جهان و بخشی از حوزه تمدنی، فرهنگی و تاریخی ایران محسوب می‌شود. مداخله‌گری بازیگران در مناسبات و روابط دو کشور جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان باعث بروز چالش‌هایی بین دو کشور شده و در سال‌های اخیر فعالیت‌های رسانه‌ای این کشور در موضوع ایران و برجسته‌سازی ناصحیح و ارایه تحلیل‌های غیرمنطقی از وضعیت ایران و مسایل تجزیه‌طلبانه وارد فاز جدیدی شده است و ایران هراسی به صورت هدفمند به‌ویژه از زمان جنگ دوم قره باغ در دستور کار جنگ رسانه‌ای آن کشور قرار گرفته است. تبلیغات ضد ایرانی و گسترش افکار پان ترکی آنقدر تاثیرگذار بوده‌اند که تات‌ها و اغلب تالش‌های آذربایجان نیز خود را به‌عنوان ایرانی قبول ندارند و از ایران متنفر هستند، حتی قبول نمی‌کنند که زبان‌شان ریشه در زبان‌های ایرانی دارد. ایران سستی‌زی و ایران هراسی در جمهوری آذربایجان به نقطه‌ای رسیده که جامعه آذربایجان ایران را دشمن به‌حساب می‌آورد، البته از تاثیر جنگ رسانه‌ای آذربایجان در داخل ایران نیز نباید غافل شد که وجود اشتراکات زبانی، فرهنگی با استان‌های شمال غرب کشور، موجب شده برخی افراد به‌ویژه نسل جوان تحت تاثیر تبلیغات رسانه‌ای جمهوری آذربایجان قرار گرفته و طبعی است ادامه این روند می‌تواند امنیت جمهوری

اسلامی ایران را تحت تأثیر قرار دهد که نیاز است دولتمردان و دستگاه رسانه‌ای کشور، برای مقابله با جنگ رسانه‌ای آذربایجان تمهیدات لازم را اتخاذ نمایند که برای مصونیت بخشی به جامعه در برابر جنگ رسانه‌ای آذربایجان، موارد زیر پیشنهاد می‌گردد:

- ۱- اطلاع‌رسانی شفاف و مستند
- ۲- عملیات روانی و آفندی رسانه‌ای؛
- ۳- آگاه‌سازی عمومی و اطلاع‌رسانی به مردم در قالب فیلم، مقاله، مستند، مصاحبه و...
- ۴- رصد طرح‌ها و عملکرد دشمنان داخلی و خارجی در جنگ رسانه‌ای
- ۵- توجیه و تربیت متخصصان مورد نیاز جهت مقابله با جنگ رسانه‌ای
- ۶- تبیین اهداف دشمن با برگزاری همایش‌ها، نشست‌های تخصصی و هم‌اندیشی
- ۷- غنی‌سازی و هدفمند نمودن محتوا در صدا و سیما و شبکه‌های اجتماعی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

منابع

- آذربخش، علی محمد (۱۳۹۲). «درآمدی بر نقش رسانه‌ها در جریان‌سازی، صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران»، مرکز پژوهش‌های اسلامی، ۱۳۹۲.
- ارجمند، جوادی؛ جعفر، محمد؛ رضازاده، حبیب؛ حضرت پور، سعیده (۱۳۹۳). «بررسی علت‌های سردی روابط ایران و جمهوری آذربایجان»، مطالعات اوراسیای مرکزی، پیاپی ۱۴ (بهار و تابستان).
- امامی، سیدمجید؛ مهریانی‌فر، حسین (۱۳۹۲). «امید و رسانه (پژوهشی در مبان، ابعاد و راهبردهای امیدآفرینی اجتماعی در رسانه ملی)»، مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما، قم.
- امیری، علی؛ کاظمی، احمد (۱۴۰۰). «جمهوری آذربایجان در جنگ دوم قراباغ: اهداف و پیامدهای ژئوپلیتیکی (با تاکید بر رویکردهای رسانه‌ای)» پژوهشنامه رسانه بین الملل، سال ششم، شماره اول، بهار و تابستان، صص ۵۷-۲۹.
- چابکی، ام البنین (۱۳۸۸). «چالش‌های روابط ایران و جمهوری آذربایجان»، مطالعات اوراسیای مرکزی، دوره ۲، شماره ۴، ۸۴-۶۳.
- حسینی، سیده صدیقه (۱۳۹۲). «رسانه و رویارویی با اهداف فرهنگی در جنگ نرم»، گاهنامه تخصصی مطالعات اجتماعی و رسانه، مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما، سال ۲، شماره ۳، پاییز.
- حسینی، فاطمه (۱۳۸۸). وبسایت <https://gerdab.ir/fa/news/519>.
- سلطانی نژاد، احمد؛ سلامت آذر، رحیم؛ اصولی، قاسم (۱۳۹۵). «تکوین بخشی واگرایانه ترکیه در روابط ایران و آذربایجان»، مطالعات اوراسیای مرکزی، دوره ۹، شماره ۲، پاییز و زمستان، صص ۳۰۸-۲۸۹.
- شاکر، مجتبی (۱۳۸۴). «رسانه‌های جمعی و انتخابات ریاست جمهوری»، مرکز پژوهش‌های اسلامی صداوسیما، قم.
- عباسی، مجید؛ موسوی، سیدمحمد رضا (۱۳۹۲). «روابط جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان، بستری‌های هم‌گرایی و زمینه‌های واگرایی»، مطالعات اوراسیای مرکزی، دوره ۶، شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۳۹۲، صص ۸۰-۶۱.
- کیانی، جواد؛ بیرانوند، رضا (۱۳۹۷). «شناسایی عوامل هم‌گرایی و واگرایی در روابط ایران با جمهوری آذربایجان»، پژوهش‌نامه مطالعات مرزی، سال ششم، شماره ۳، پاییز.
- مهدی‌زاده طالبی، محمد (۱۳۸۹). «نظریه‌های رسانه (اندیشه‌های رایج و دیدگاه‌های انتقادی)»، همشهری.
- وبسایت <https://axar.az>
- وبسایت <https://musavat.com>

Research Article

Analysis of the media war of the Republic of Azerbaijan against the Islamic Republic of Iran

Rahbar Taleihur¹, Morteza Ebrahimi² and Tohid Mousavi³

Date of received: 2024/04/08

Date of Accept: 2024/05/09

Abstract

Media war is one of the most prominent aspects of soft war and modern wars in today's world. The use of media war against the Islamic Republic of Iran is one of the characteristics of the media of the Republic of Azerbaijan after the Second Karabakh War and the victory of this country, which has led to a full-scale media war. Considering the historical, religious, cultural and linguistic ties with Azerbaijan, the stance and accusations of the leaders of this country and the propaganda of the media with the aim of Iran phobia, Islam phobia and anti-Shia have entered a new stage to the point where Iran is They are considered a security threat to public opinion. The purpose of this article is to investigate the media war between Azerbaijan and Iran based on the theory of highlighting. The main question of the present article is what goals Azerbaijan pursues in the media war against Iran as a regional power. In response to the research question, a hypothesis is proposed that Azerbaijan, in line with the goals of Iran's enemies, has taken responsibility for some of the anti-Iranian scenarios in the form of media and is trying to fight with widespread war and uproar. media and psychologically, to damage the authority and popularity of the Islamic Republic of Iran in the eyes and minds of the Muslim people of Azerbaijan and the Azeri regions of Iran, and to provoke and excite the issues of ethnocentrism and separatism and create a crisis. This research is of a descriptive-analytical type and library sources and internet scanning were used to collect data.

Keywords: media war, Republic of Azerbaijan, highlighting theory, Islamic Republic of Iran.

---

¹.(corresponding author) Associate Professor of International Relations, Department of Political Science, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran. Email: R.talei@uma.ac.ir

². Associate Professor of Political Science, Department of Political Science, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran. Email: ebrahimi@uma.ac.ir

³. Master's student of Regional Studies of Mohaghegh Ardabili University, Ardabil, Iran.

Copyright © 2010, KSSI (Karimeh Strategic Studies Institute Of Shiraz). This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International, which permits others to download this work, share it with others and Adapt the material.

Citation (APA 6th ed. / APSA)

Taleihur, Rahbar; Ebrahimi, Morteza; Mousavi, Tohid (Spring 2025). "Analysis of the media war of the Republic of Azerbaijan against the Islamic Republic of Iran". *Quarterly Journal of Research in History, Politics and Media*. Vol. 8, Num. 1, S.No. 29, pp. 143 - 176.

References

- Abbasi, Majid; Mousavi, Seyyed Mohammad Reza (2013). "Relations between the Islamic Republic of Iran and the Republic of Azerbaijan, Convergence and Divergence Grounds", *Central Eurasian Studies*, Volume 6, Issue 2, Fall and Winter 2013, pp. 80-61.(in Persian)
- Amiri, Ali; Kazemi, Ahmad (2011). "The Republic of Azerbaijan in the Second Karabakh War: Geopolitical Goals and Consequences (With Emphasis on Media Approaches)", *International Media Research Journal*, Year 6, Issue 1, Spring and Summer, pp. 29-57.(in Persian)
- Arjomand, Javadi; Jafar, Mohammad; Rezazadeh, Habib; Hazratpour, Saeede (2014). "Investigating the Causes of Cold Relations between Iran and the Republic of Azerbaijan", *Central Eurasian Studies*, 14th issue (Spring and Summer) .(in Persian)
- AzARBakhsh, Seyed Ali Mohammad (2013). "An Introduction to the Role of the Media in the Current Affairs of the Islamic Republic of Iran Broadcasting", *Islamic Research Center*, 2013.(in Persian)
- Chabaki, Umm al-Baneen (2009). "Challenges in Iran-Azerbaijan Relations", *Central Eurasian Studies*, Volume: 2, Issue 4, 63-84.(in Persian)
- Emami, Seyed Majid; Mehrbanifar, Hossein (2013). "Hope and Media (A Study on the Foundations, Dimensions and Strategies of Social Hope-Building in the National Media)", *Islamic Research Center of the Islamic Republic of Iran Broadcasting*, Qom, 2013.(in Persian)
- Hosseini, Fatemeh (2009). Website <https://gerdab.ir/fa/news/519>.(in Persian)
- Hosseini, Seyedeh Sedighe (2013). "Media and Confrontation with Cultural Goals in Soft War", *Specialized Journal of Social and Media Studies*, *Islamic Research Center of the Iranian Broadcasting Corporation*, Year 2, Issue 3, Fall 2013.(in Persian)
- Kiani, Javad; Beiranvand, Reza (2018). "Identifying Convergence and Divergence Factors in Iran's Relations with the Republic of Azerbaijan", *Journal of Border Studies*, Year 6, Issue 3, Fall 2018.(in Persian)
- Mehdizadeh Taleshi, Seyyed Mohammad (2010). "Media Theories (Common Ideas and Critical Perspectives)", *Hamshahri*.(in Persian)
- Shaker, Mojtaba (2005). "Mass Media and Presidential Elections", *Islamic Research Center of the Iranian Broadcasting Corporation*, Qom.(in Persian)
- Sultani Nejad, Ahmad; Salamat Azar, Rahim; Osuli, Qasem (2016). "The Divergent Formation of Turkey in Iran-Azerbaijan Relations", *Central Eurasian Studies*, Volume 9, Issue 2, Fall-Winter 2016, pp. 308-289 .(in Persian)

Website <https://axar.az>

Website <https://musavat.com>

